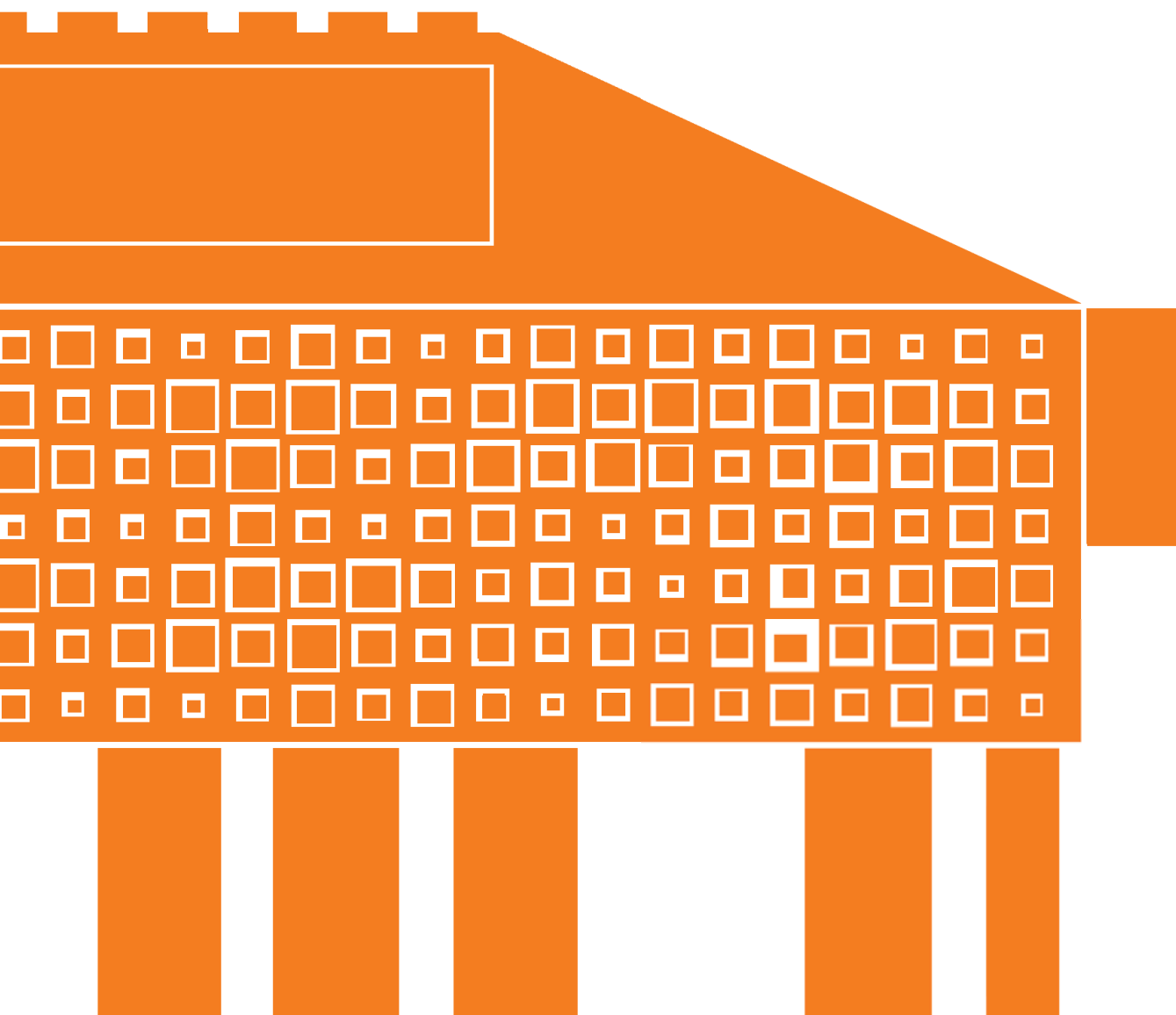

arkkitehtuurikilpailuja

ARCHITECTURAL COMPETITIONS IN FINLAND 1 • 2016

Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola

Jätkäsaari primary schools, Helsinki

- Julkisivumateriaalit:
- 1 Hiottu valkobetoni, kierrätyslasimurske (kuorielementti)
 - 2 Syvennys kuorielementissä
 - 3 Lasi
 - 4 Sisäänvedetty puuverhous
 - 5 Konesaumattu pelti, sinkitty
 - 6 Pelti, sinkitty
 - 7 Betonisokkeli

Vesikate
Vesikattorakenne
Vesikouru
Kattokaivot k10m
Saattolämmitys
Tuulettuva yläpohja
Lämmöneriste 400mm

Pintavalu 100mm
Lattialämmitys
Teräsbetonipalkki h=480mm
Ontelolaatta 400mm
Alapinnassa akustointi

Sisäkuorielementti 150mm
Lämmöneriste+tuulensuojalevy
230mm
Tuuletusväli 30mm
Kuorielementti 100mm
(Syvennyksen kohdalla 40mm)

1. kerroksessa haitarimainen
puu-lasi-julkisivu
Puuverhouksen kohdalla
betonisokkeli, h=300mm
Linjakuivatuskouru

Tuulettuva alapohja
/ryömintätilä

"Nemo", julkisivuote ja -leikkaus | detail and section of elevation

palkitut ehdotukset awarded entries

1. palkinto | 1st prize

"Nemo"

Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy

40.000 €

jaettu 2. palkinto | shared 2nd prize

"Busse"

Kirsti Siven & Asko Takala Arkkitehdit Oy

24.000 €

jaettu 2. palkinto | shared 2nd prize

"Sakki"

Verstas Arkkitehdit Oy

24.000 €

lunastukset | purchases

"Kanvas"

Matias Kotilainen

Tuomas Martinsaari

Paul Thynell

10.000 €

"Kolme kaupunkia"

Lundén Architecture Oy

10.000 €

"Veranta"

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy

10.000 €

kunniamaininnat | honorary mentions

"Auringon leikki"

MADE arhitekti, Latvia

"Himmeli"

Pia Sopanen

Ilkka Svärd

"Mörkö-bugaboo"

Muuan Oy

Avarrus Oy

"Playground"

Ulargui y asociados arquitectos slp,

Espanja | Spain

"Vihreä ääretön"

Guillaume Keidel

Ludovic Zacchi, Ranska | France

Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens

grundskola – yleinen kaksivaiheinen

arkkitehtuurikilpailu | Open architectural

competition in two stages for the Jätkäsaari

primary schools

kilpailun järjestäjä | competition organiser

Helsingin kaupunki, Kiinteistöviraston

tilakeskus ja Opetusvirasto | City of Helsinki,

Real Estate Department and Education

Department

KORKEATASOISTA KOULUSUUNNITTELUA

*Jätkäsaaren uuteen pääkouluun sijoitetaan
ensi kertaa yhdessä sekä suomen- että
ruotsinkieliset peruskoulut. Rakennus sijoittuu
kaupunkikuvallisesti keskeiselle paikalle.*

Jätkäsaari on tällä hetkellä yksi suurimmista Helsingin kanta-kaupungin uudisrakentamisalueista. Tälle 100 hehtaarin entiselle satama-alueelle rakennetaan asuntoja 17 000 asukkaalle, ja sinne on laskettu syntyvän yli 6 000 työpaikkaa. Uuden kaupunginosan on arvioitu rakentuvan valmiiksi vuoteen 2025 mennessä.

Tulevan koulurakennuksen sijainti on kaupunkikuvallisesti keskeinen ja näkyvä. Olosuhteiltaan paikka on vaikea. Koululle varatun tontin itäpuolella on satamatoiminnan käytöstä vapautunut massiivinen Bunkkeri-varastorakennus, johon on suunniteltu uutta käyttöä, esimerkiksi koulua palvelevia liikuntatiloja ja uimahalli. Koulun eteläpuolelle rakentuu liikuntapuisto koko kaupunginosan käyttöön. Jätkäsaaren sijainti meren rannalla ja rakennuksen pitkä käyttöikä asettavat kovia vaatimuksia rakennuksen kestävyydelle ja hoidettavuudelle.

Arkkitehtuurikilpailun tavoitteena oli löytää peruskouluille kaupunkikuvaa rikastuttava, hyvin toimiva ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen ratkaisu, joka toimii joustavasti myös tulevaisuudessa. Ehdotusten arvioinnissa painotettiin erityisesti ratkaisun kestävyyttä ja ylläpidettävyyttä pitkälle tulevaisuuteen.

Rakennusta tulee käyttämään noin 740–800 peruskoulun 1.–9. luokkien oppilasta. Yksi kilpailun tavoitteista oli löytää uutta pedagogiikkaa toiminnallisesti tukeva ratkaisu. Koulusta haluttiin käytävän ja perinteisten luokkien sijaan tilojen toivottiin muodostavan avoimia kotisoluja. Rakennukselta edellytettiin myös joustavuutta, sillä tavoitteena on tarjota tiloja kaupunginosan asukkaiden iltatoiminnalle opetusaikojen ulkopuolella.

Kilpailu kiinnosti suunnittelijoita niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin, ja ehdotuksia saatiin paljon. Kilpailun voittaneessa työssä keskeiset tavoitteet toteutuivat, ja toteutussuunnittelu onkin käynnistetty ehdotuksen "Nemo" pohjalta. Tavoitteena on päästä rakentamaan siten, että tilat saadaan koululaisten käyttöön vuonna 2019.

Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, tilakeskus

kilpailualue | competition area

HIGH-QUALITY SCHOOL DESIGN

Jätkäsaari's new main school will see for the first time ever Finnish- and Swedish-speaking primary schools – Jätkäsaaren peruskoulu and Busholmens grundskola – placed together in the same building. An open architectural competition was held for the design of the building.

Jätkäsaari is currently one of the largest new urban development areas in central Helsinki. New housing for 17 000 residents will be built on the 100-hectare former harbour area, and it is calculated that more than 6 000 jobs will be generated. The construction of the new city district is scheduled to be completed by 2025.

In terms of its position in the cityscape, the future school building has a central and visible location. The site conditions are challenging. On the east side of the plot reserved for the school is the massive Bunker warehouse, now vacated of its harbour operations, and for which a new use is being planned, for example, as sports facilities serving the school and a swimming centre. A sports park will be built south of the school for the use

of the entire city district. Jätkäsaari's location adjoining the sea and the building's intended long life span sets high demands on the sustainability and maintenance of the building.

The objective of the architectural competition was to find a design solution for the schools that enriches the cityscape, functions well, is architecturally of a high quality and which also in the future will function flexibly. The evaluation of the proposals focused in particular on the sustainability and maintenance of the design solution in the marine conditions.

The building will be used by approximately 740–800 primary school pupils in grades 1 to 9 (ages 7–15). One objective of the competition was to find a solution that supports the new pedagogics. The school was to be corridor-free and instead

of traditional classrooms the spaces would form open "home units". Also flexibility was required of the building, since the goal is to provide facilities for activities for the local residents outside school hours.

The competition generated interest among architects both domestically and internationally, and a large number of entries was submitted. The main objectives of the competition were achieved in the winning proposal, "Nemo", and the implementation design has been initiated on the basis of the scheme. The aim is to start construction so that the facilities will be ready for use by the pupils in 2019.

Jarmo Raveala, Head of Project Planning, Real Estate Department

1

1. palkinto 1st prize

"Nemo"

tekijät | authors

ERKKO AARTI, arkkitehti | architect

ARTO OLLILA, arkkitehti | architect

MIKKI RISTOLA, arkkitehti | architect

Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy

avustajat | assistants

JUKKA ALA-OJALA, rakennesuunnittelu | structural design

ERKKI IMMONEN, LVI-suunnittelu | HVAC engineering

KALERVO KORPELA, palokonsultointi | fire consultation

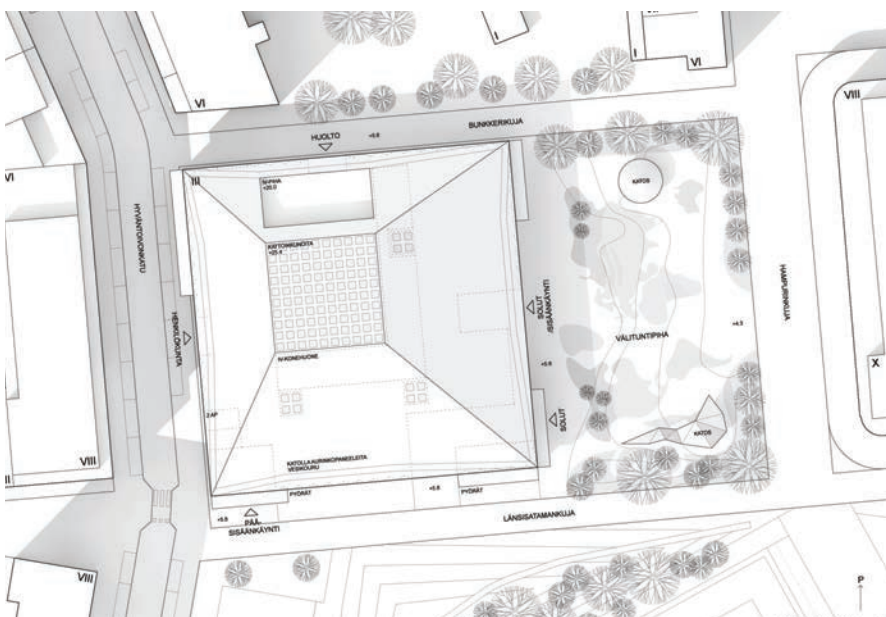
ARTO TUISKU, pienoismalli | scale model

maisemasuunnittelu | landscape design

SOFIA TIGERSTED, maisema-arkkitehti | landscape architect MARK

avustaja | assistant

KUISMA RASILAINEN, maisema-arkkitehtipiskelija | student of landscape architecture

asemapiirros | site plan 1: 600

Urbaani ja kompakti ehdotus istuu luontevasti osaksi Jätkäsaaren kaupunkirakennetta. Rakennus muodostaa aluetta hallitsevalle Bunkkerille luontevan parin. Sijoittelun tuloksena syntyneen välituntipihaan käsittely on elämyksellistä ja oppimista tukevaa.

Neliömäinen pohjaratkaisu poikkeaa ennakoluulottomasti viime vuosien suosituista tähti- tai kukkamallista. Ehdotuksessa tilat on sijoitettu ruutukaavamaisesti sydämenä toimivan porraskatsomon ympärille. Rakennuksen ulkohahmo on onnistuneesti jäsennelty pysty- ja vaakasuunnassa. Rationaaliset ratkaisut mahdollistavat edulliset runkorakenteet ja auttavat pitkäaikaiskestävyyden varmistamisessa Jätkäsaaren olosuhteissa.

Jämäkän kutsuvalla rakennuksella on hyvät edellytykset leimautua koko alueen asukkaiden yhteiseksi taloksi.

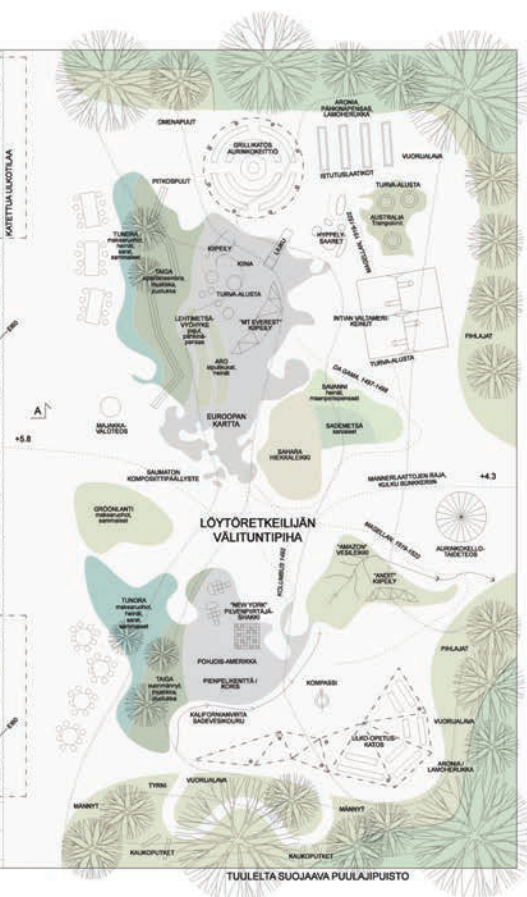
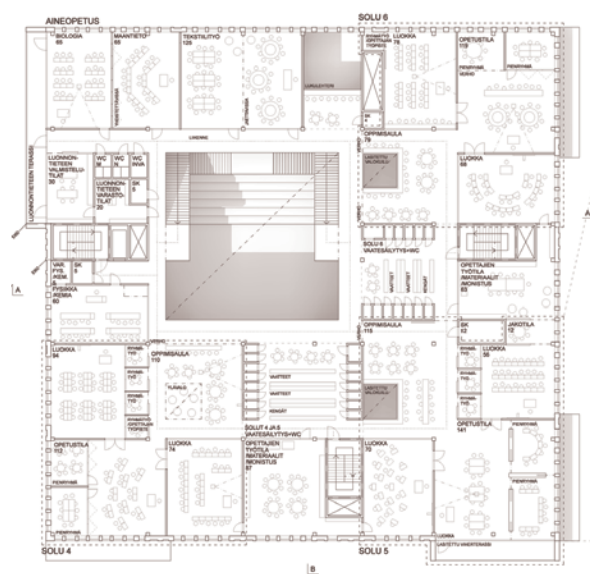
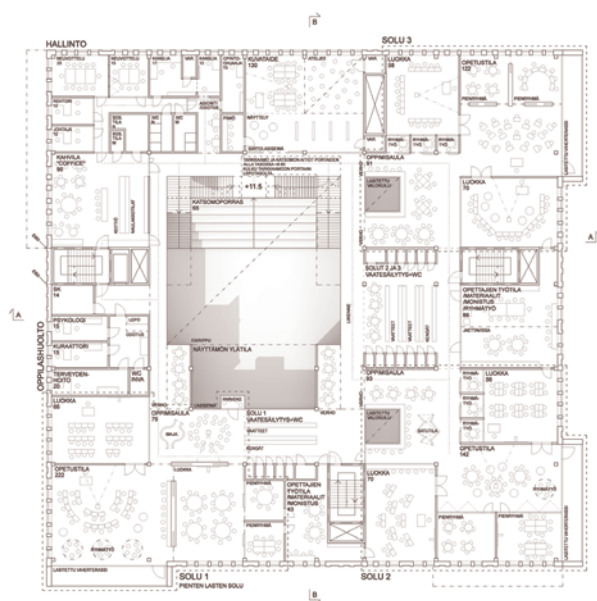
The urban and compact proposal sits naturally in the urban structure of Jätkäsaari. The building forms a natural pair with the Bunker building that dominates the area. As a result of its placement the design of the school yard is lively and supportive of learning.

The rectangular floor plan refreshingly differs from the star or flower models that have been so popular in recent years. In the proposal the facilities have been placed in a grid-like manner around a stepped seating that functions as the heart of the scheme. The outer form of the building is successfully structured both vertically and horizontally. Rational solutions enable low-cost building structures and help in ensuring the long-term sustainability in the testing conditions of Jätkäsaari.

The strong and inviting building has all the prerequisites to become the community building for all residents in the area.

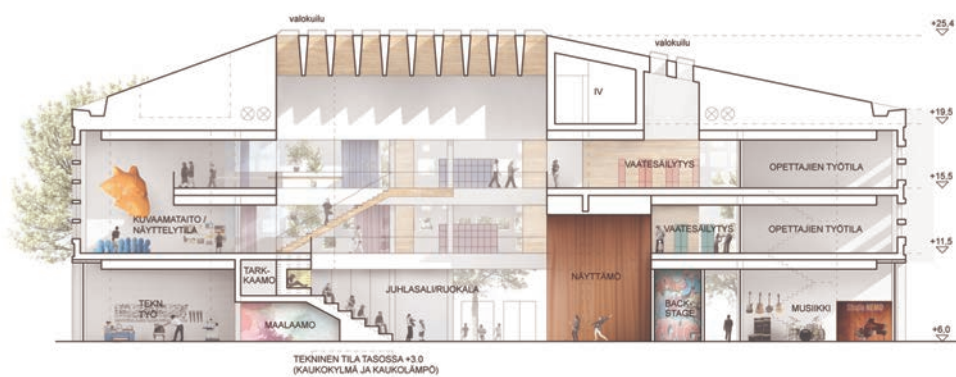
pääsisäänkäynti | main entrance

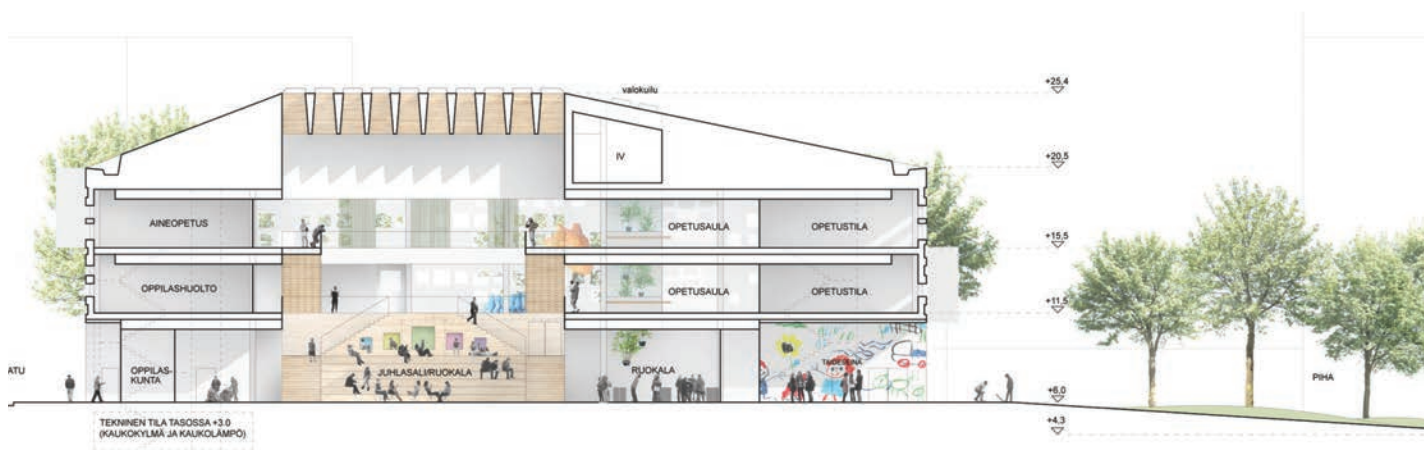

välituntupiha | school yard

leikkaus | section b-b

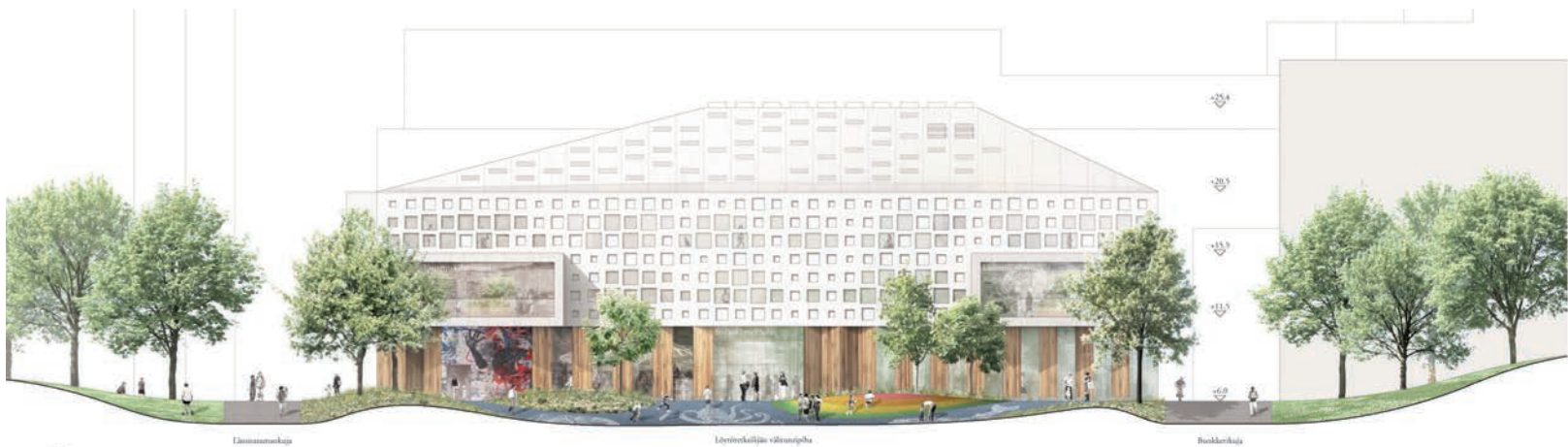
leikkaus | section a-a

keskusaula | central lobby

soluauula | home unit lobby

julkisivu itään | east elevation

2

jaettu 2. palkinto shared 2nd prize

"Busse"

tekijät | authors

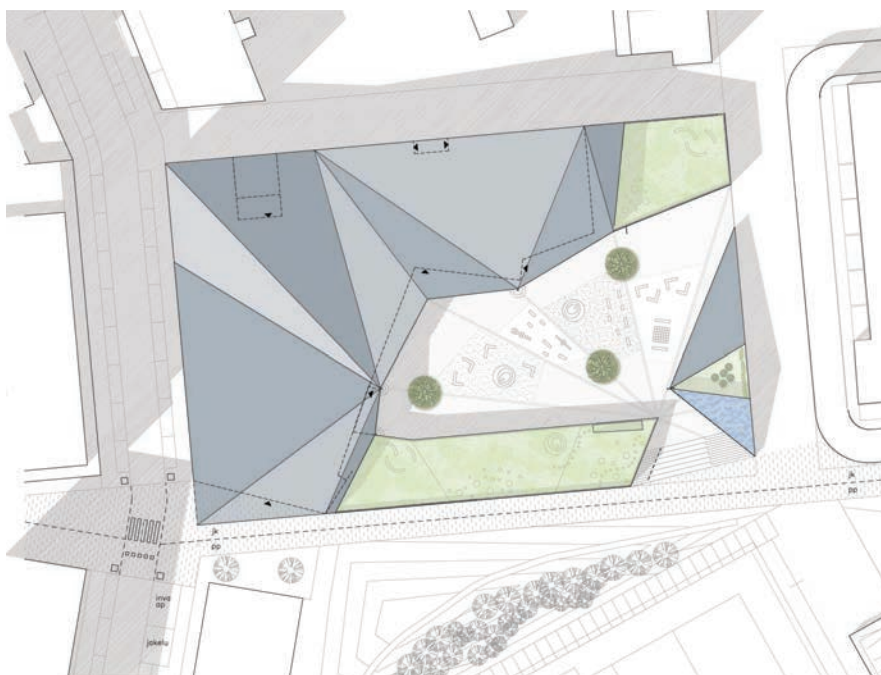
KIRSTI SIVÉN, arkkitehti | architect SAFA
ASKO TAKALA, arkkitehti | architect SAFA
Kirsti Siven & Asko Takala Arkkitehdit Oy

avustajat | assistants

JAAKKO ISOSOMPPI, arkkitehti |
architect SAFA
ELIANE LEUTZINGER, arkkitehti |
architect SAFA
arkkitehtiopiskelijat |
students of architecture
MILJA NYKÄNEN
TATU PÄRSSINEN
ANNAMARI VESAMO

asiantuntijat | specialists

TERO AALTONEN, rakennesuunnittelu |
structural engineering
JUHA PENTIKÄINEN, LVI-suunnittelu |
HVAC engineering
JUHA KIVINIEMI, sähkösuunnittelu |
electrical engineering
JAAKKO HELIÖVAARA, pienoismalli |
scale model

asemapiirros | site plan 1: 600

Ehdotuksen yleisote on sympaattinen. Sisäpihan vapaa muotoilu on yhdistetty onnistuneesti rakennuksen ulkosivujen suorakulmaiseen, tontin rajoja seuraavaan geometriaan. Suojaisa piha synnyttää rakennuksen siipiä yhdistävän kokoavan tilan. Rakennus muodostaa toimivan kontrastin kappalemaiselle Bunkkerille.

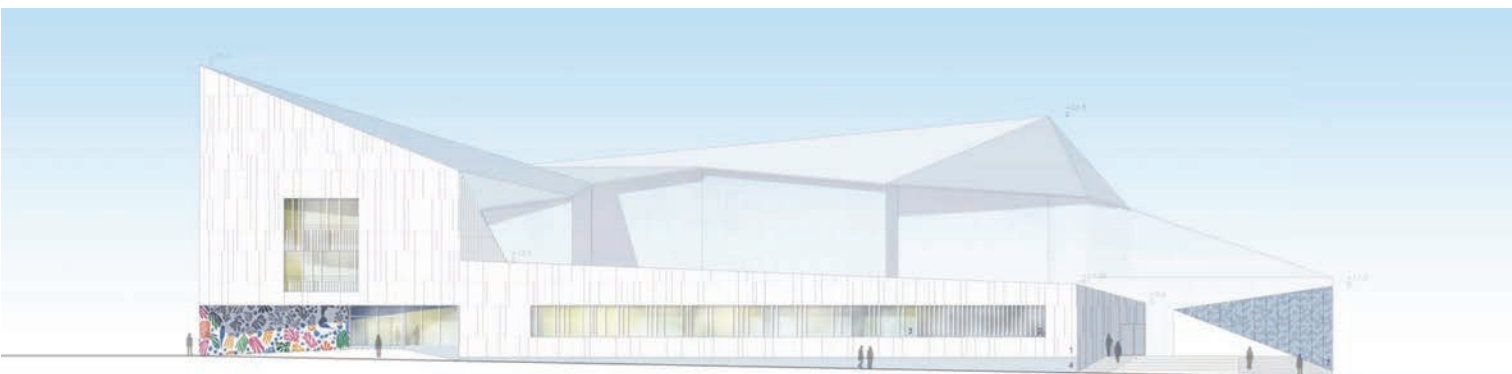
Sisätilat kiertyvät keskeisen salimaisen aulan ympärille, johon toisen kerroksen parvelle sijoitettu kirjasto avautuu. Tilat on jäsennelty kerroksittain hyvin, ja niiden välinen visuaalinen yhteys on rikas ja kollektiivisuutta tukeva. Rakennus on tilatehokkuudeltaan erinomainen ja kustannuksiltaan edullinen.

Ehdotus on tasapainoinen kokonaisuus ja toiminnallisesti lähes moitteeton. Vaikka rakennus istuukin Jätkäsaaren tiukka kaupunkikuvaan, voisi se olla vielä paremmin sovitettavissa hieman väljempään ympäristöön.

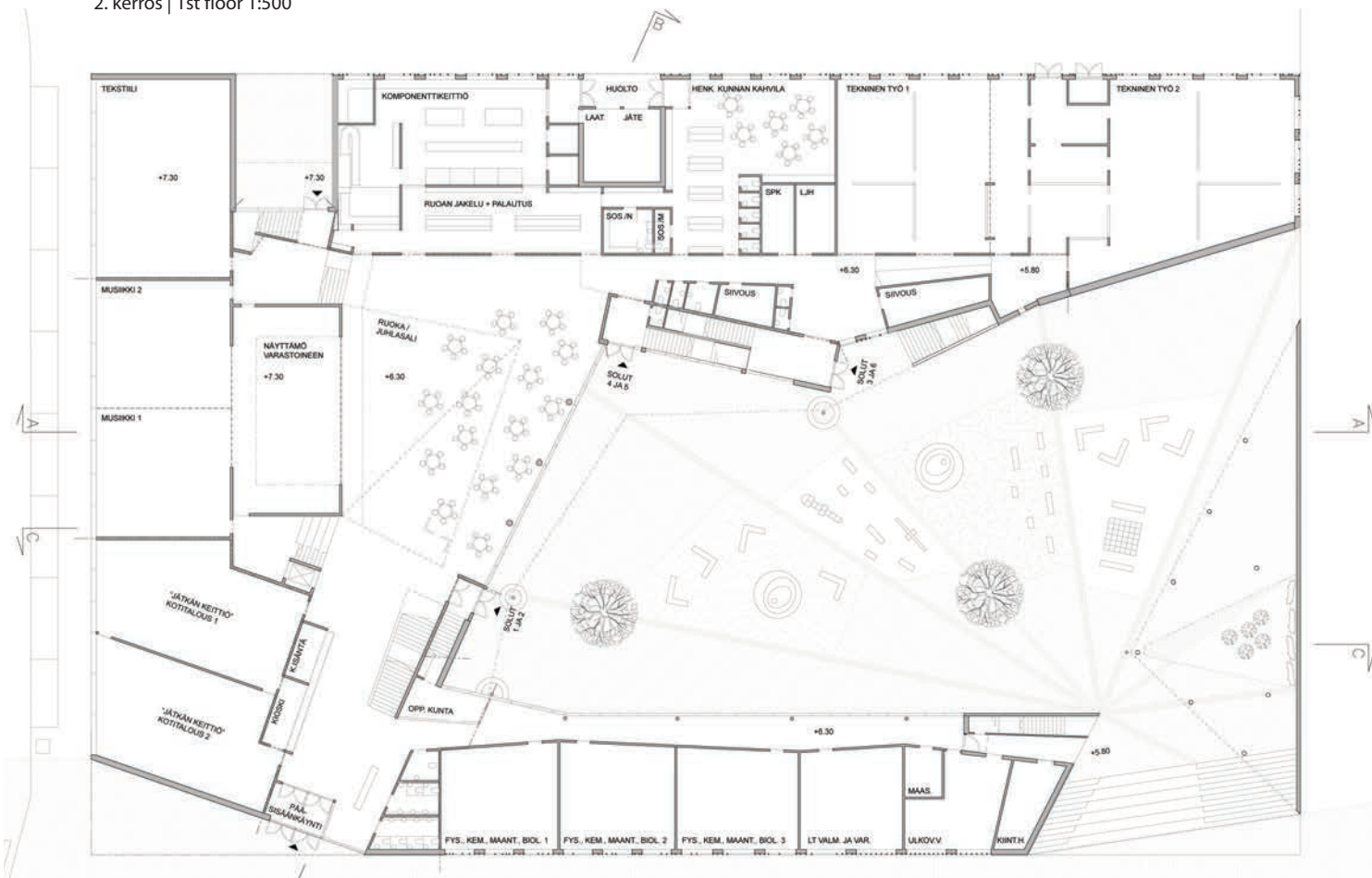
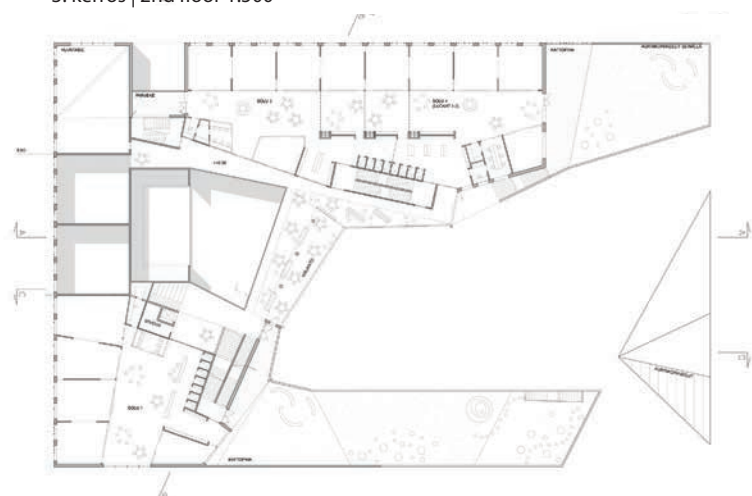
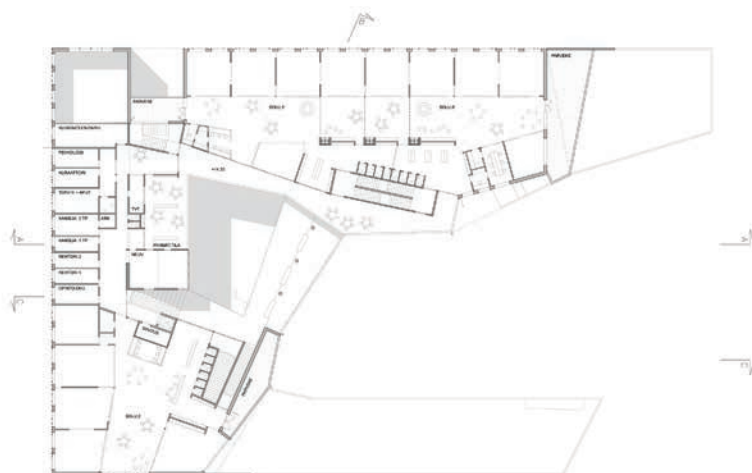
The overall approach of the proposal is sympathetic. The free form of the courtyard has been successfully integrated with the building's otherwise rectangular geometry that follows the boundaries of the plot. The sheltered courtyard creates a cohesive space that links together the wings of the building. The building forms a well-functioning contrast to the cube-like Bunker building.

The interior spaces wind around a central hall-like lobby, which is overlooked by the library placed on a first-floor gallery. The spaces on each floor are well structured, and the visual connections between them are ample and supportive of a collective spirit. The optimization of space in the building is excellent and cost-effective.

The proposal is a balanced totality, and functionally almost faultless. Although the building sits well in the compact urban setting of Jätkäsaari, it would sit even better in a slightly more spacious environment.

julkisivu Länsisatamankujalle | Länsisatamankuja street elevation

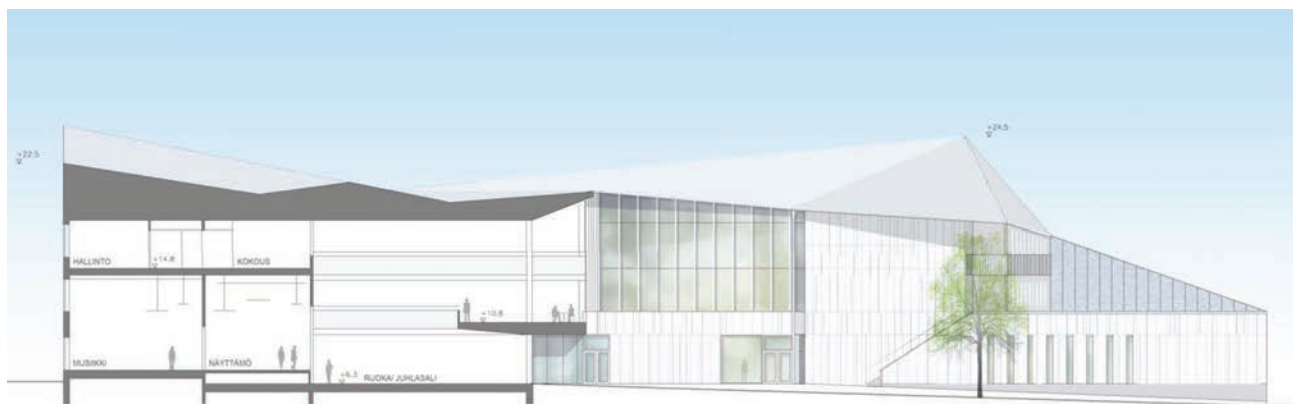
välituntipiha | school yard

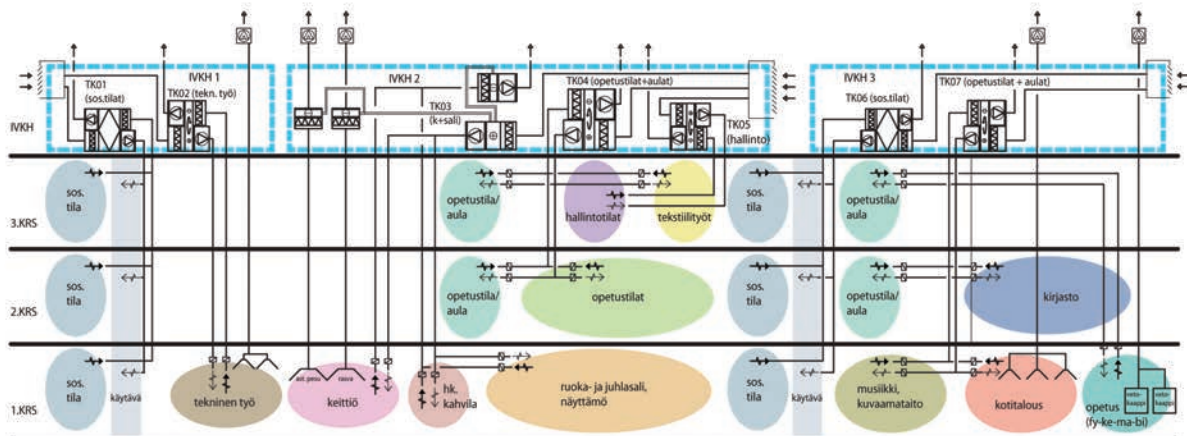
pääsisäänkäynti | main entrance

pääaula | main lobby

leikkaus | section

ilmanvaihtokaavio | ventilation chart

2

jaettu 2. palkinto shared 2nd prize

"Sakki"

tekijät | authors

VÄINÖ NIKKILÄ, arkkitehti | architect SAFA
JUSSI PALVA, arkkitehti | architect SAFA
RIINA PALVA, arkkitehti | architect SAFA
ILKKA SALMINEN, arkkitehti | architect SAFA
Verstas Arkkitehdit Oy

avustajat | assistants

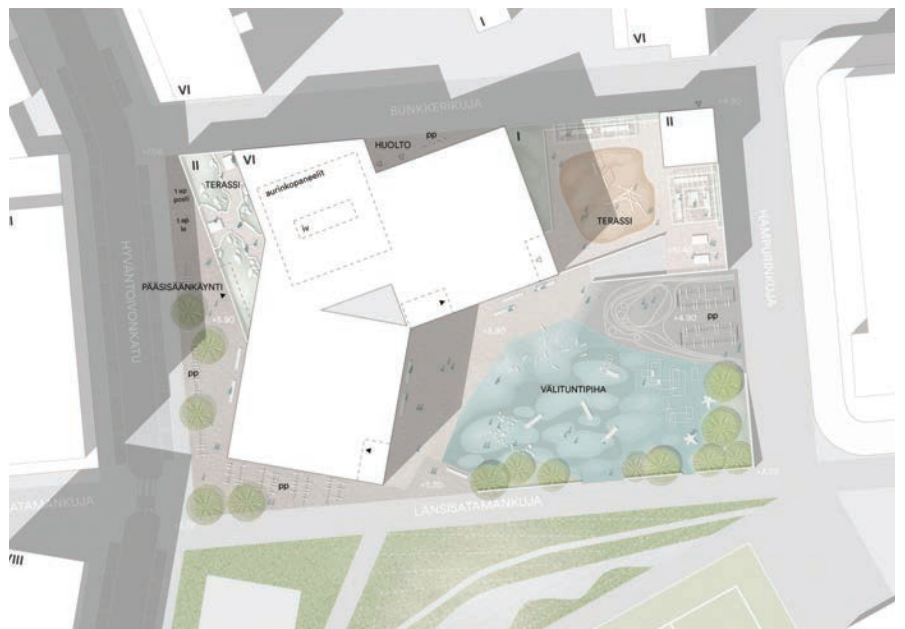
AAPO AIRAS, arkkitehtiopiskelija | student of architecture
JUKKA KANGASNIEMI, arkkitehtiopiskelija | student of architecture
SAARA KANTELE, arkkitehti | architect SAFA
PYRY KANTONEN, arkkitehti | architect SAFA
MILLA PARKKALI, arkkitehti | architect SAFA

asiantuntijat | specialists

TAPIO AHO, rakennesuunnittelu | structural design
KARI SEITANIEMI, talotekniikka | building services engineering
PERTTI PARMES, pienoismalli | scale model

maisemasuunnittelu | landscape design

MALIN BLOMQVIST, maisema-arkkitehti | landscape architect MARK MDL
SUNE OSLEV, maisema-arkkitehti | landscape architect MAA
SARIANNA SALMINEN, maisema-arkkitehti | landscape architect MARK
INKA NORROS, maisema-arkkitehtiopiskelija | student of landscape architecture
MASU Planning Oy

asemapiirros | site plan 1:600

Kompakti rakennus sijoittuu tontille luontevasti ja synnyttää Bunkkeriin rajautuvan aurinkoisen pihatilan. Koulun siivet reagoivat ympäristöön, ja ehdotus integroituu hyvin kaupunkirakenteeseen. Kokonaisuus on elävä, toimiva ja toteutuskelpoinen.

Toiminnallisesti ehdotus noudattaa yleistä koulusuunnittelumallia, jossa solut sijoittuvat yhdistävän keskeistilan ympärille. Solujen mitoitus on tehokas, ja ne mahdollistavat erilaiset plaanivariaatiot.

Ehdotuksen luonnosmainen ulkoarkkitehtuuri kehittyi merkittävästi toisessa vaiheessa. Rakennuksen ilme on jämäkkä ja kauniisti sommiteltu. Materiaalivalinnat juurruttavat rakennuksen osaksi ympäristöään.

The compact building sits naturally on the plot and creates a sunny yard bordering the Bunker building. The school wings interact with their surroundings, and the proposal is well integrated into the urban structure. The overall design is vibrant, functional and viable.

Functionally, the proposal follows the general design model for schools, in which the units are placed around the connecting central space. The dimensioning of the units is efficient, and there is allowance for variations in the plan layout.

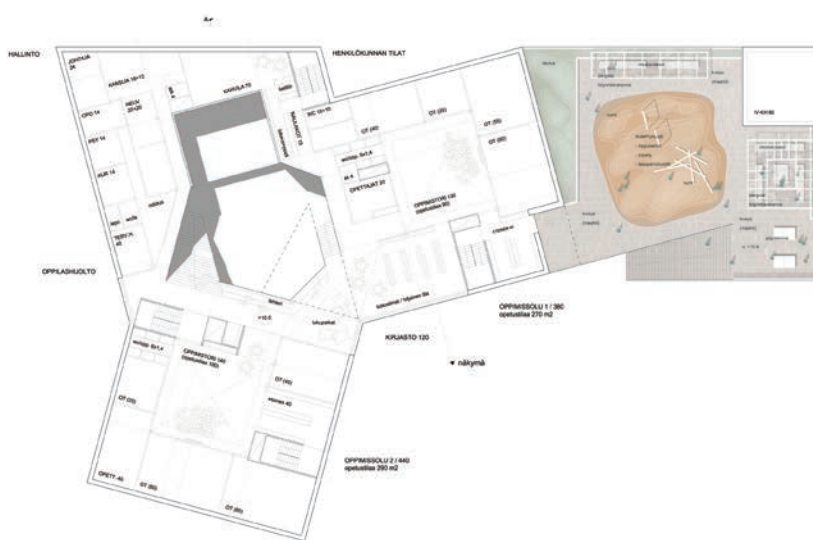
The proposal's sketchy exterior architecture evolved significantly in the second stage of the competition. The look of the building is assertive and beautifully composed. The choice of materials enroots the building into its surroundings.

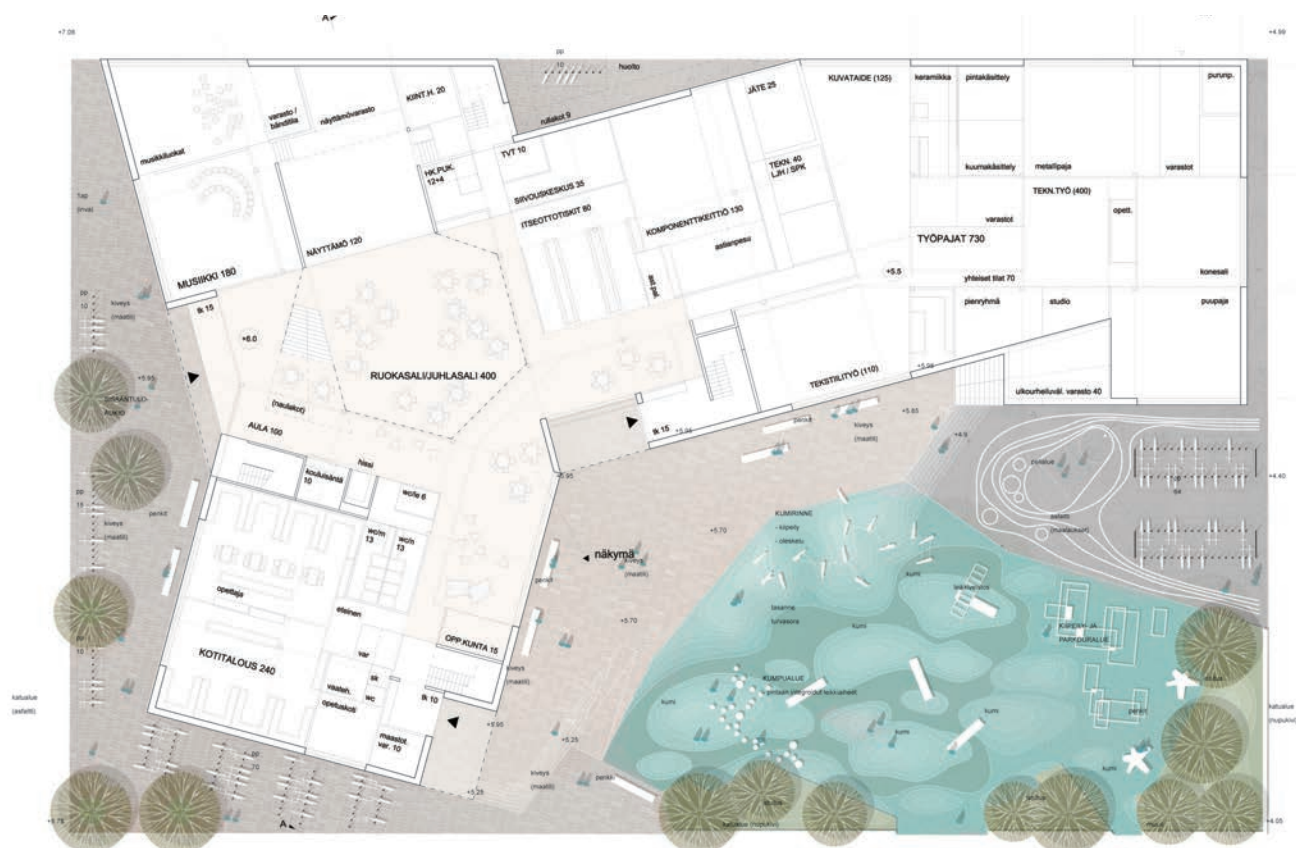
julkisivu etelään | south elevation

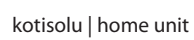
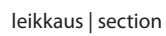
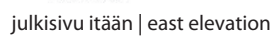
3. kerros | 2nd floor 1:400

2. kerros | 1st floor 1:400

1. kerros | ground floor 1:250

näkymä välituntipihalta | view from the school yard

aula | lobby

L

lunastus purchase

"Kanvas"

tekijät | authors

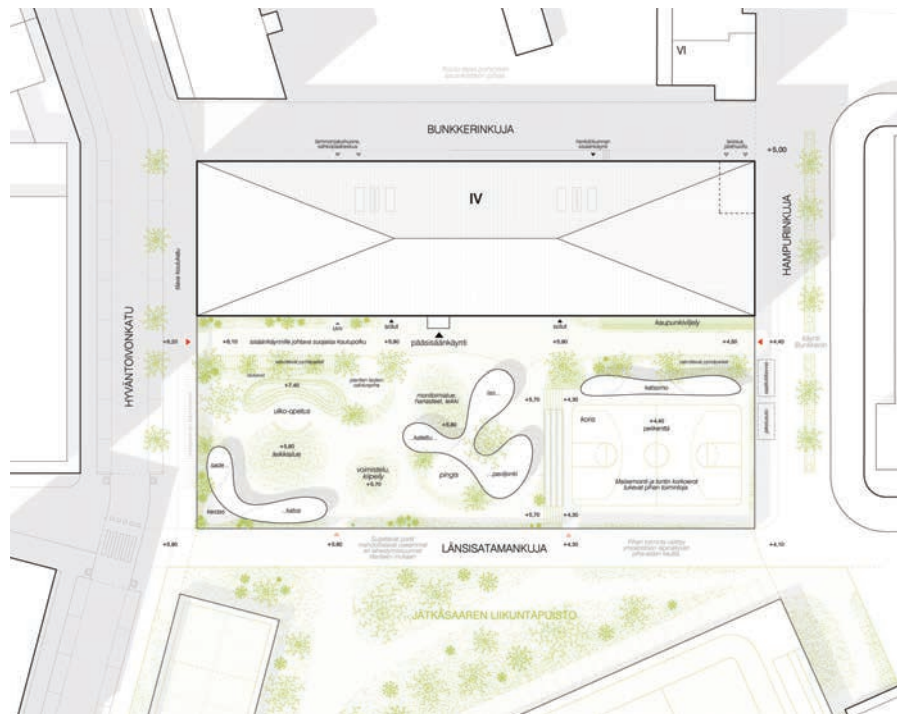
MATIAS KOTILAINEN, arkkitehtipiskelija |
student of architecture
TUOMAS MARTINSAARI, arkkitehtipiskelija |
student of architecture
PAUL THYNELL, arkkitehtipiskelija |
student of architecture

avustaja | assistant

BRITA THYNELL, arkkitehtipiskelija |
student of architecture

asiantuntijat | specialists

JUHA RANTANEN, rakennesuunnittelu |
structural design
ASKO SAARINEN, LVI-suunnittelu |
HVAC engineering
MERJA LAPILA, sähkösuunnittelu |
electrical engineering
TEPPO JOKINEN, paloturvallisuus | fire safety
PETE NIEMELÄ, pienoismalli | scale model
JARI VEPSÄLÄINEN, pienoismalli |
scale model

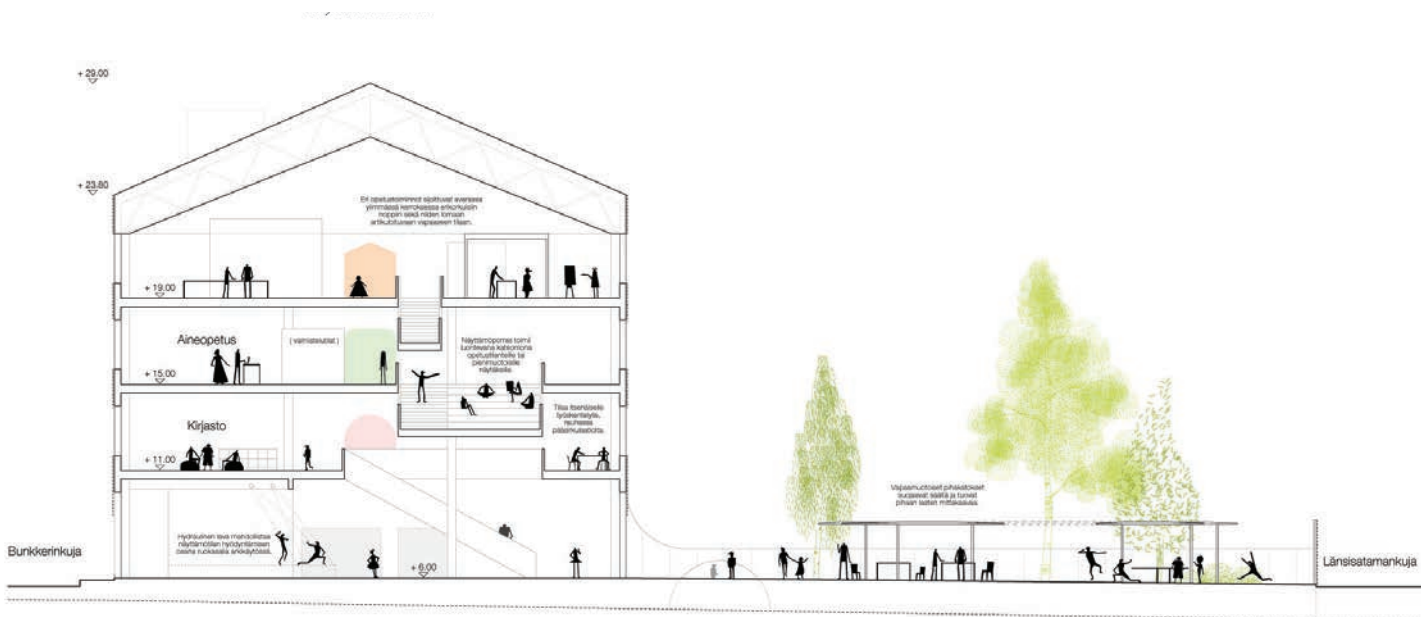
asemapiirros | site plan 1: 600

Ehdotuksessa koulu sijoittuu määrätietoisesti Bunkkerikujan varteen koko tontin pituudelta ja on suunniteltu tehokkaasti neljään kerrokseen. Rakennuksen hahmo on riittävän suuri, jotta se voi ottaa oman paikkansa rintamassa. Tilajäsentely on oppikirjamaisen selkeä. Se operoi perinteisen koulurakennuksen ja tulevaisuuden koulun kartoittamattomassa välimaastossa kiinnostavalla tavalla.

Ehdotuksen ansio on tinkimätön konsepti, joka rationaalisuudessaan on mahdollistanut pääosin toimivat ja muunneltavat tilaryhmät, valoisat sisätilat ja iärke-

In the proposal the school is placed purposefully along the entire length of the plot along Bunkkerikuja street and is divided up efficiently on four floors. The form of the building is sufficiently large that it can command its place in the street frontage. The spatial layout is textbook clear. It operates in an interesting way in the uncharted territory between a traditional school building and the school of the future.

The merit of the proposal lies in its uncompromising concept, which in its rationality has enabled spatial groupings that for the most part are functional and adaptable, as well as bright interiors and a sensibly implementable structure.

leikkaus | section

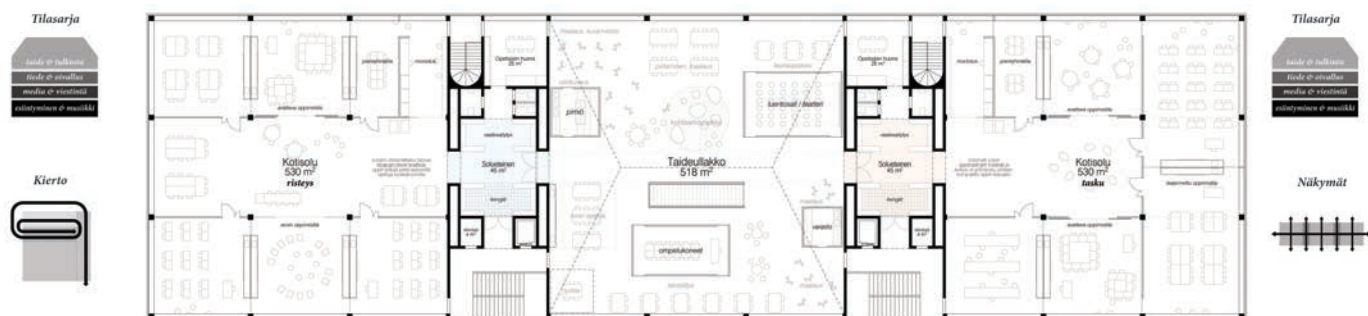

pääjulkisivu | main elevation

*Taideullakko on yksilöllinen tilallinen ja sosiaalinen huopetila. Aktiiviset tilat ja varustetut tilat ovat kirkasta aineellista, jonka avulla voi järjestää itsenäisiä ja yhteisiä opintokäy-
ntejä sekä suurempien tapahtumien, joiden myötä varustetut tilat ja sisustukset voivat muuttua.*

Taideullakko | Art attic

4. kerros, Taideullakko | 3rd floor, Art attic

lunastus purchase

"Kolme kaupunkia"

tekijät | authors

EERO LUNDÉN, FRSA, arkkitehti | architect

SAFA

MAIJA PARVIAINEN, arkkitehti | architect

SAFA

Lundén Architecture Oy

avustajat | assistants

MATTI PIRINEN, diplomi-insinööri | engineer

RON AASHOLM, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

CARMEN LEE, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

ARJA LEHTIMÄKI, arkkitehti | architect

CALLISTÉ MASTRANDREAS, arkkitehti | architect

CHRISTOPHER ERDMAN, arkkitehti | architect

XUDONG YAN, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

EMMA KOIVURANTA, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

tekniset avustajat | technical assistants

ERJA REINIKAINEN, energia- ja elinkaari | energy and life span

KRISTIAN BÄCKSTRÖM, energia- ja elinkaari | energy and life span

VICTORIA GRÖNLUND, energia- ja elinkaari | energy and life span

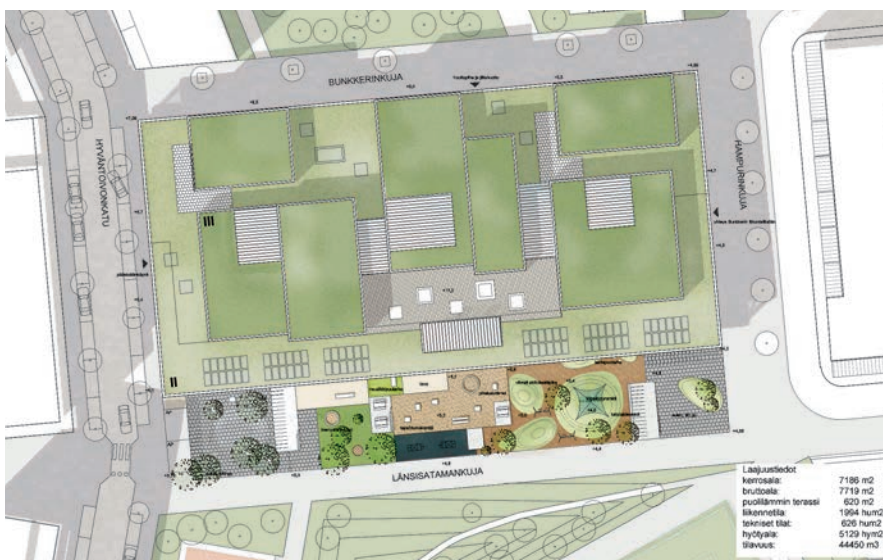
JUKKA LAATINEN, LVIAS | building services engineering

TOPI VOLAMA, LVIAS | building services engineering

RISTO LEIMUVAARA, LVIAS | building services engineering

JUHA RANTANEN, rakenneasiantuntija | structural specialist

PEKKA TAINA, akustiikka | acoustics

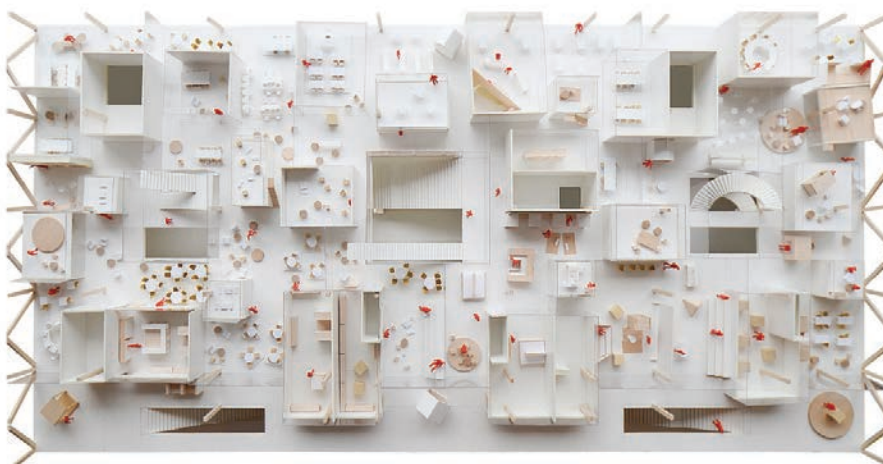
asemapiirros | site plan 1: 600

Tuore pedagoginen lähestymistapa tekee ehdotuksesta mielenkiintoisen ja poikkeavan puheenvuoron. Perusjako kolmeen kerrokseen ja eriluonteiseen oppimisympäristöön on toimiva lähtökohta. Rakennus sijoittuu tontin pohjoisreunaan siten, että se rajaa selkeän ja valoisan piha-alueen. Paviljonkimainen ulkoarkkitehtuuri muodostaa keveän vastakohdan Bunkkerin ras-kaalle ilmeelle.

Ehdotus on rationaalinen, muuntojous-tava ja kompakti. Siinä on kunnioitettavalla tavalla pohdittu tulevaisuuden kouluarkkitehtuuria eri näkökulmista, niin filosofisesti kuin toiminnallisesti, mutta lopputuloksessa on jonkin verran selkeyden ja hierarkian puutetta.

The novel pedagogical approach makes the proposal an interesting and unusual statement. The basic subdivision into three floors, and with learning environments given a different character establishes a workable design premise. The building is placed on the northern edge of the plot so that it demarcates a distinct and light-filled school yard. The pavilion-like external architecture provides a light counterpart to the heavy look of the Bunker building.

The proposal is rational, adaptable and compact. In it the school architecture of the future has admirably been analyzed from different perspectives, philosophically as well as functionally, but the result is somewhat lacking in clarity and hierarchy.

pienoismallitutkielma | scale model study

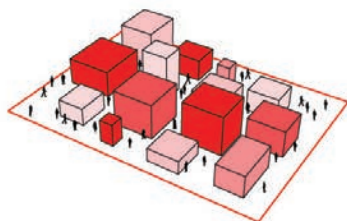
pääjulkisivu | main elevation

näkymä "Labra"-tilasta | view from "Labra" unit

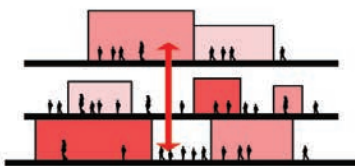
KONSEPTI

- Kaupungit maailman luovuuden ja tiedon luomisen keskuksina

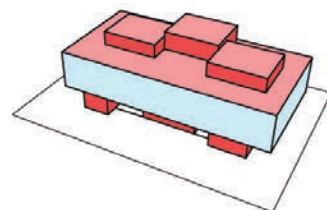
STRATEGIA

- Kolme kaupunkia, kolme eri oppimisen maailmaa

RAKENNUS

- Energiatehokas, pitkäkestoinen ja muuntojoustava kokonaisuus

konseptikaavioita | concept charts

lunastus purchase

"Veranta"

tekijä | author

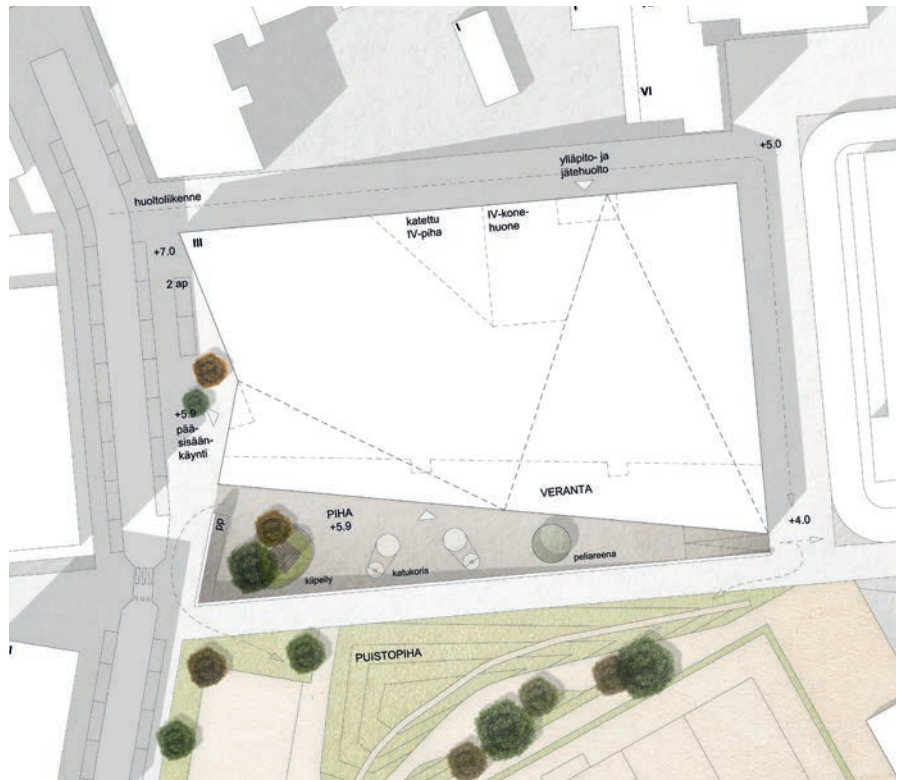
ILMARI LAHDELMA, professori, arkkitehti |
professor, architect SAFA
Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy

avustajat | assistants

JUKKA SAVOLAINEN, arkkitehti | architect
PETRI SAARELAINEN, arkkitehti |
architect SAFA
TAAVI HENTTONEN, arkkitehtiopiskelija |
student of architecture

asiantuntijat | specialists

TERO AALTONEN, rakennesuunnittelu |
structural design
MARTIN MAKOVY, LVI-suunnittelu |
HVAC engineering
JUSSI AINAMO, LVISA | building services
engineering
JYRI NIEMINEN, rakennusfysiikka |
building physics
Alphaform RPI Oy, pienoismalli | scale model

asemapiirros | site plan 1:600

Rakennus on ulkomuodoltaan suurpiirteisen komea ja yhtenäinen. Viistot katonlappeet yhdistettyinä rytmikkääseen tiilipilaristoon luovat ajattoman ja klassisen vaikutelman. Rakennusmassa asettuu hyvin paikkaansa.

Ehdotuksen kerroksellisten tilavyöhykkeiden sarja on merkittävä arkkitehtoninen erikoisuus. Veranta osana tätä tilasarjaa luo mahdollisuuksia uusien toimintamallien käyttöön ja rikastaa koulun elämyksellisyyttä. Ehdotuksen ilme on vahva ja ehjä, mutta se viittaa enemmän akateemiseen ympäristöön kuin peruskouluun.

The exterior form of the building is generously handsome and consistent. The oblique roof planes, accentuated by the brick colonnade, create a timeless and classic impression. The building mass settles easily in its location.

The sequence of layered spatial zones is a significant and unique architectural feature. The veranda, as part of this spatial sequence, creates opportunities for new approaches and enriches the school's vibrant environment. The expression of the proposal is strong and coherent, but brings to mind more an academic environment than a primary school.

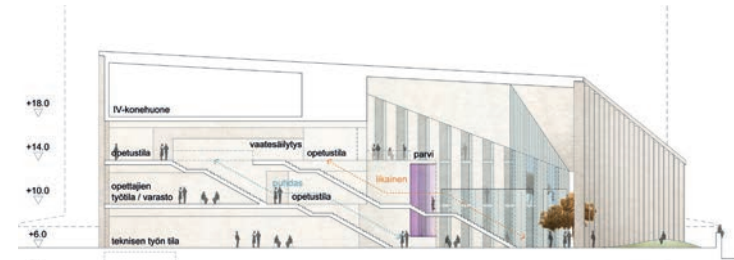
julkisivu etelään | south elevation

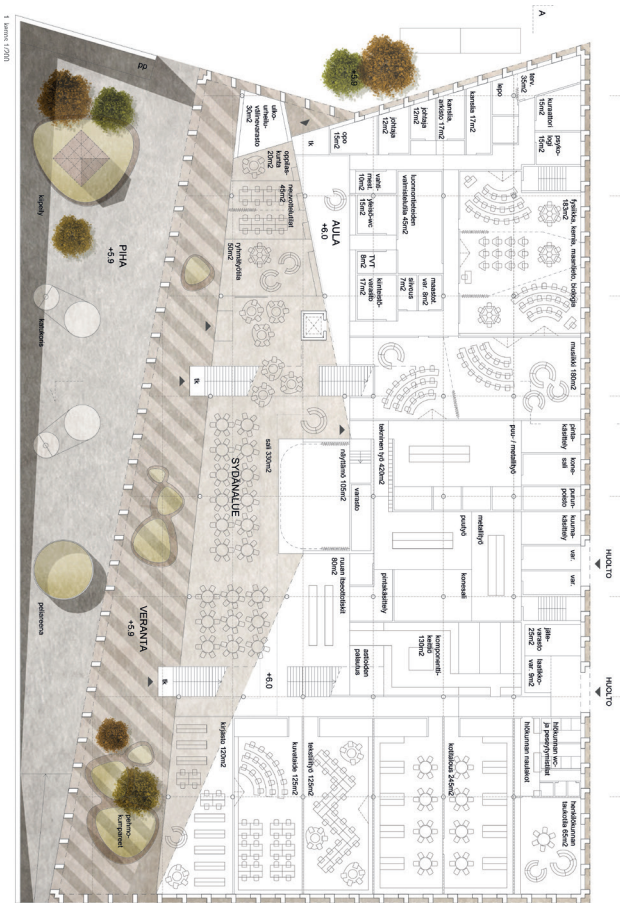
päänäkymä | main view

aula | lobby

leikkaus | section

1. kerros | ground floor 1:400

kunniamaininta honorary mention

"Auringon leikki"

tekijät | authors

MIKELIS PUTRĀMS, arkkitehti | architect

LINDA KRŪMIŅA, arkkitehti | architect

LIENA ŠILIŅA, arkkitehti | architect

MADE arhitekti, Latvia

avustaja | assistant

ALĪNA BAUMANE

Rakennus istuu paikkaansa luontevasti ja muodostaa kaarevalla eteläsivullaan edustalleen intensiivisen pihatilan. Ylöspäin porrastuva koordinaatisto antaa rakennukselle dynaamisen ja horisontaalisen yleisilmeen. Sisätiloissa kaari ja vastakaari synnyttävät kerroksiin ilmavan vaikutelman ja vaihtelua. Pohja on rationaalinen ja harkittu. Pääjulkisivultaan hiukan kaa-
viomaiseksi jäänyt ehdotus on kehityskelpoinen ja luonteva.

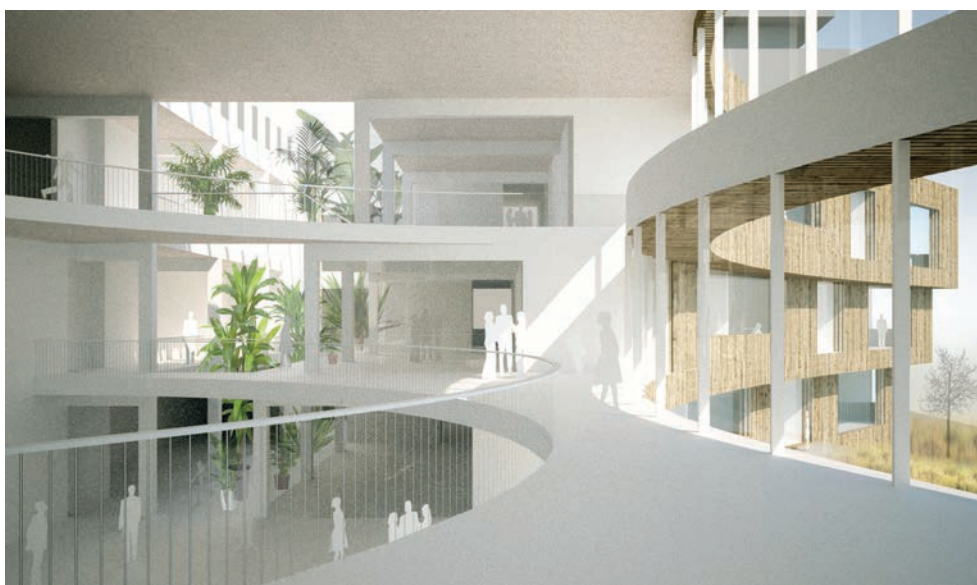
The building sits naturally in its location. The curved south facade creates an intensive courtyard space in front of it. The building is given a dynamic and dominant horizontal appearance by the upwards stepping coordinate system. In the interior, the curve and counter curve create a spacious impression and variety on the floors. The floor plan is rational and well thought out. Although the main facade has been left somewhat schematic, the proposal nevertheless is instinctive and has development potential.

pääsisäänkäynti | main entrance

pienoismalli | scale model

aula | lobby

K

kunniamaininta honorary mention

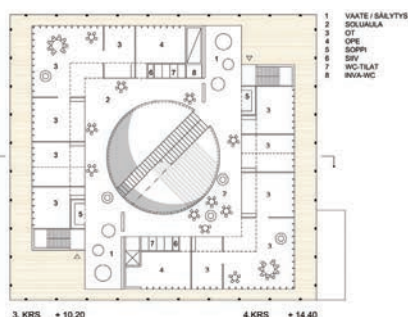
"Himmeli"

tekijät | authors

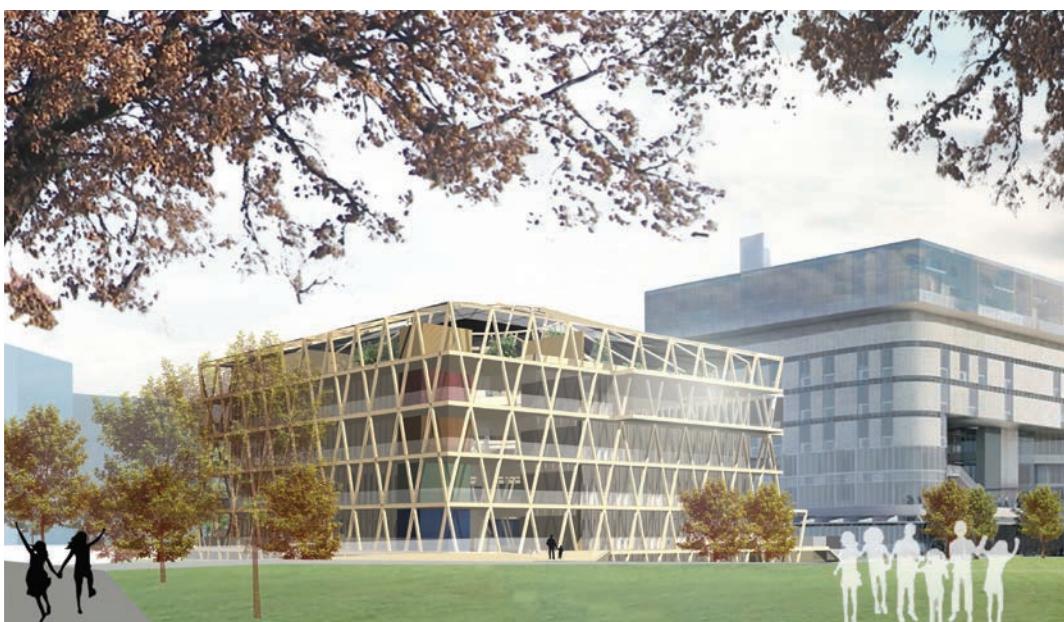
PIA SOPANEN, arkkitehti | architect SAFA
ILKKA SVÄRD, arkkitehti | architect

Omaleimaisen näköinen, himmelimäinen rakennus muodostaa mielenkiintoisen vastaparin Bunkkerille. Sisätilat kiertyvät lähes temppelimäisen pyöreän keskeistilan ympärille. Rakennuksessa orientoituminen on helppoa, ja tilaryhmät on sijoitettu järjestelmällisesti. Pohjakerrokseen laskeutuva näyttävä portaikko menee hukkaan, sillä tärkeämmän yhteistilan sijaan se päättyy yhteen soluauloista. Ehdotuksen vahvuus on konsepti, joka kuitenkin olisi toisessa paikassa helpommin muokattavissa käyttötarkoituksessaan toimivaksi.

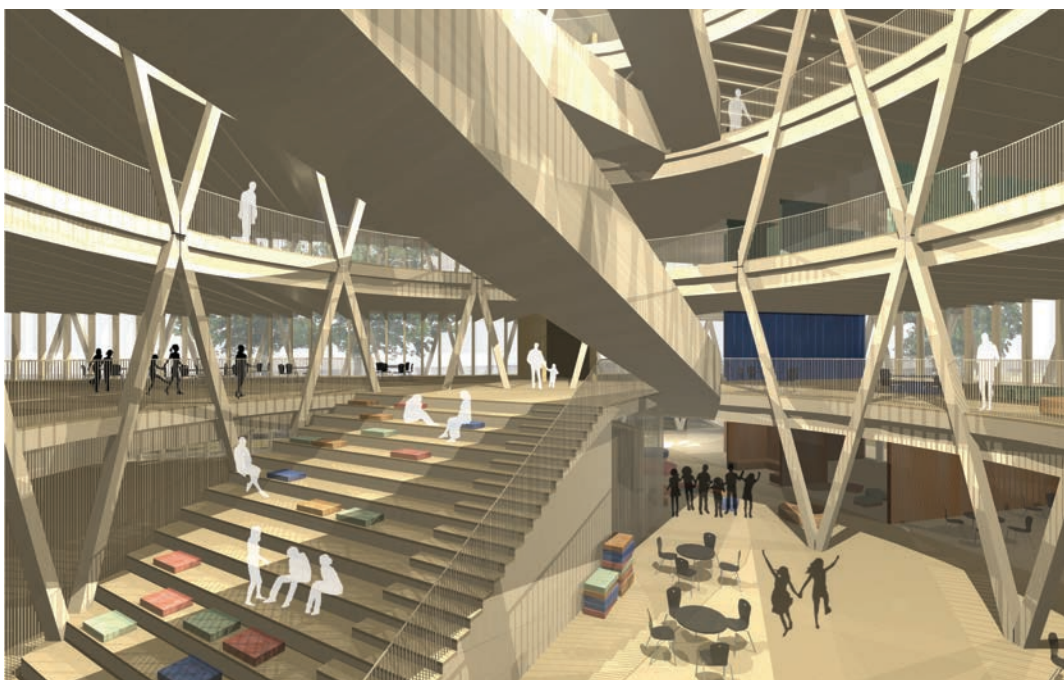
The distinctive-looking building, resembling a "himmeli" [a traditional Finnish geometric Christmas hanging decoration], creates an interesting counterpart to the Bunker building. The interior winds around a circular, almost temple-like central space. Orientation inside the building is easy, and the spatial groups have been organised logically. The impressive staircase descending to the ground floor goes wasted, because instead of a more significant common space, it terminates in one of the lobbies to the teaching units. The strength of the proposal lies in its concept, which in another location, however, would be more easily adapted for its intended use.

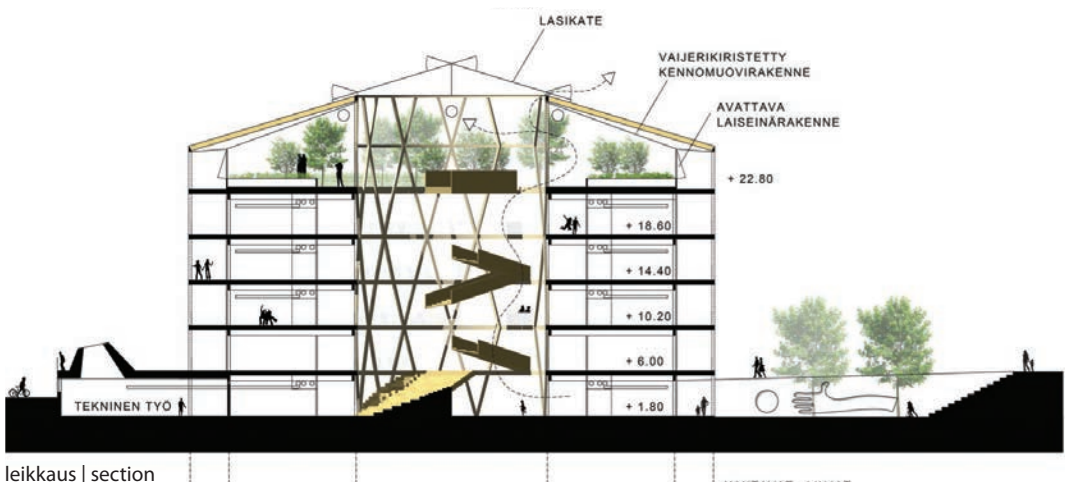
3. kerros | 2nd floor

näkymä lounaasta | view from south west

pääaula ja portaikko | main lobby and staircase

K

kunniamaininta honorary mention

"Mörkö-Bugaboo"

tekijät | authors

ALEKSI RASTAS, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

TUULIKKI TANSKA, arkkitehti | architect SAFA

OLLI METSO, arkkitehti | architect SAFA

TIINA ANTINOJA, arkkitehti | architect SAFA

Muuan Oy

PAULI SIPONEN, arkkitehti | architect SAFA

NIILLO IKONEN, arkkitehti | architect SAFA

GERRIE BEKHUIS, arkkitehti | architect

Avarrus Oy

avustajat | assistants

LAURI SALO, arkkitehtiopiskelija | student of architecture

PANU HÄRMÄVAARA, arkkitehti | architect

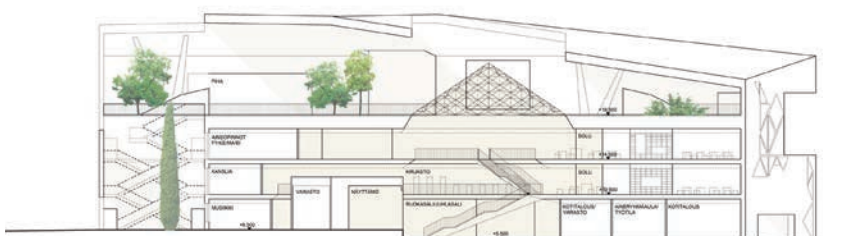
SAFA

Ehdotuksen esittämä ratkaisu on mielenkiintoinen ja omaperäinen. Koulun tilat on sijoitettu yksiaineisen kuoren sisään, johon on koverrettu erilaisia sisäpihoja ja terasseja. Vaippa täyttää suurimman osan tonttia, jonka reunoille jää vain pieniä puolijulkisia aukioita. Pääasiallinen ulko-olekeluun tarkoitettu tila on suojainen katto-terassi. Tilaryhmät on jaettu eri kerroksiin luontevasti. Korkea sali toimii kokoavana sydämenä, jonka ympärille kerrosten tilat ryhmittyvät. Veistoksellisen ehdotuksen julkisivut on jäsenneilty varmaotteisesti ja kiinnostavasti.

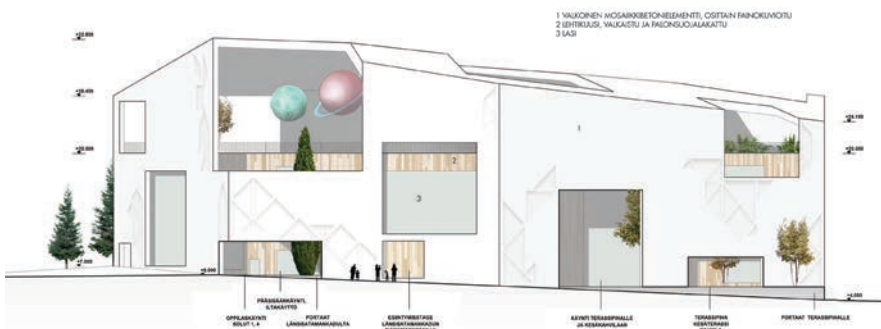
The design solution is interesting and original. The school premises are placed within a mono-material shell, from which a variety of courtyards and terraces have been hollowed out. The building envelope fills most of the area of the plot, at the edges of which remain only small semi-public squares. The main area designated for outdoor use is a sheltered roof terrace. The spatial groups are divided instinctively on to the different floors. The tall main hall acts as an integrating core, around which the rooms on the different floors are grouped. The layout of the facades of the sculptural proposal is confidently designed and interesting.

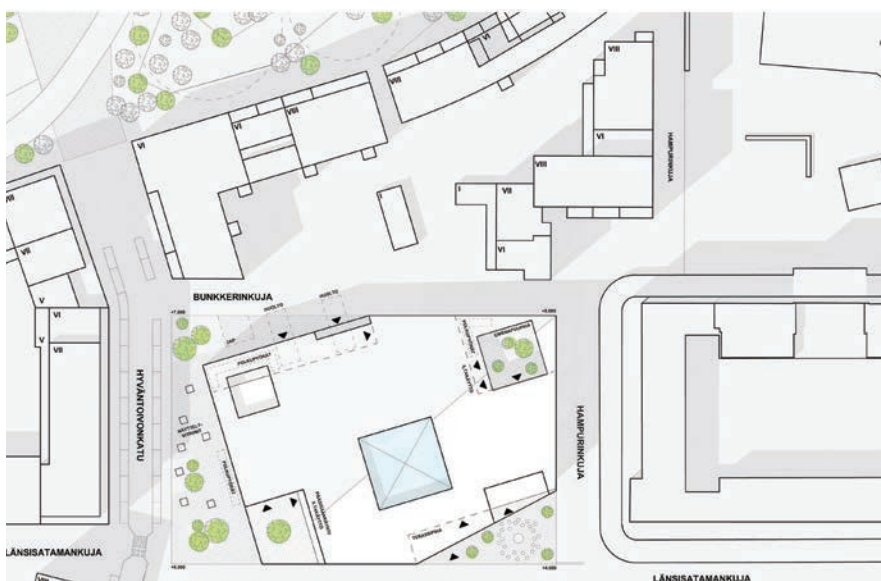
keskeisaula | central lobby

leikkaus | section

julkisivu | elevation

asemapiirros | site plan 1:1000

K

kunniamaininta honorary mention

"Playground"

tekijä | author

JESÚS ULARGUI AGURRUZA,

arkkitehti | architect

Ulargui y asociados arquitectos slp,

Espanja | Spain

avustajat | assistants

JAVIER MOSQUERA GONZÁLEZ,

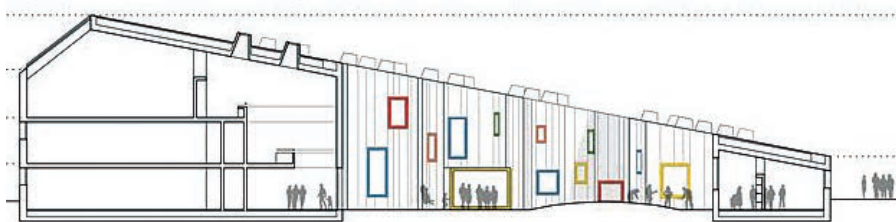
arkkitehti | architect

CARLOS RUBIO ZUGADI,

arkkitehti | architect

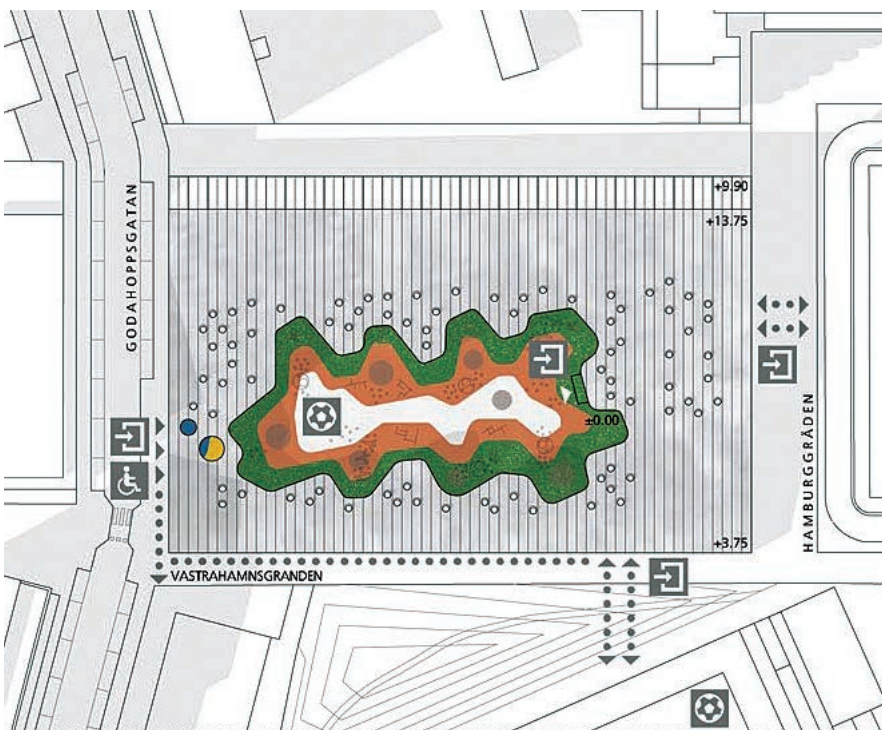
sisäpiha | inner school yard

leikkaus | section

Konsepti on voimakas ja virkistävän omaperäinen. Suorakaiteen muotoiseen massaan on leikattu vapaamuotoinen, tuulelta suojattu sisäpiha, joka muodostaa keitaan rakennuksen keskelle. Sisäkkäiset vyöhykkeet muodostavat kauniin ja mielenkiintoisen tilasarjan. Rakennus istuu paikkaansa jäämäkästi. Se on sopusuhtainen ja muuntojoustava. Taiteellisesti korkeatasoisen ehdotuksen hieno sisäpiha jää liian piilotetuksi toimiakseen yleisemmin kaupunginosan yhteisenä kohtauspaikkana.

The concept is powerful and refreshingly original. A free-form, wind-sheltered courtyard has been cut into the rectangular mass, creating an oasis in the centre of the building. Nested zones form a beautiful and interesting series of spaces. The building sits firmly in its location. It is well-proportioned and adaptable. The exquisite courtyard of the artistically high-quality proposal is too hidden for it to function more generally as a common meeting place for the neighbourhood.

kattoterassi | roof terrace

pääideat ja konsepti | main ideas and concept

kunniamaininta honorary mention

”Vihreä äänetön”

tekijät | authors

GUILLAUME KEIDEL, arkkitehti | architect

LUDOVIC ZACCHI, arkkitehti | architect

Ranska | France

Ehdotettu ratkaisu perustuu kokonaisvaltaiseen, komeaan ideaan, jossa rakennusmassa kiertyy kahdeksikon muotoon ja viherkatto muodostaa terassimaisen puiston. Pääjulkisivun arkkitehtuuri on näyttävää ja rakennus ottaa itsetietoisesti paikkansa Jätkäsaaren kaupunkirakenteessa. Kiertyvä rakennusrunko aiheuttaa kuitenkin suuren vaipan ja toiminnallisia vaikeuksia. Sisätilojen sydänelue jää pieneksi. Ehdotus on huolellisesti tutkittu, mielenkiintoinen suunnitelma, mutta sen toteutettavuudessa on puutteita.

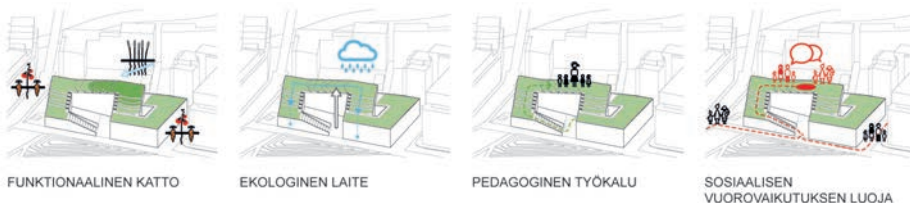
The proposed design solution is based on a comprehensive and impressive idea, where the building mass twists into the shape of a figure eight and the turf roof forms a terraced park. The architecture of the main facade is spectacular and the building confidently takes its place in Jätkäsaari's urban structure. The twisting building structure creates, however, a large external envelope and functional problems. The interior core area remains small. The proposal has been carefully researched and is an interesting design, but has shortcomings in terms of feasibility.

näkymä lounaasta | view from south west

leikkaus | section

katon periaatteet | roof principles

aula | lobby

KILPAILUN TAVOITTEET JA ARVIOINTI

Helsingin kaupunki järjesti Jätkäsaaren peruskoulun ja Busholmens grundskolanin suunnittelukilpailun, jonka ensimmäinen vaihe käytiin ideakilpailuna 18.2.–21.4.2015. Kilpailuun saapui 135 hyväksyttyä ehdotusta, joista valittiin kuusi 16.6.–14.9.2015 käytyyn toiseen vaiheeseen.

Kilpailualue sijaitsee merellisessä kaupunkiympäristössä, jossa entinen tavarasatama-alue on rakentamassa uudeksi kanta-kaupungin osaksi. Tontti kuuluu Jätkäsaari 1 -asemakaava-alueeseen, jolle rakennetaan runsaasti asuntoja, työpaikkoja sekä julkisia ja yksityisiä palveluja. Merellinen sijainti asettaa haasteita rakennuksen tekniselle toimivuudelle, ylläpidolle, energiatehokkuudelle ja pitkäaikaiskestävyydelle.

Kilpailun tavoitteena oli löytää hankkeelle kaupunkikuvaa rikastuttava, hyvin toimiva, viihtyisä, arkkitehtonisesti korkeatasoinen, terveellinen ja turvallinen ratkaisu, joka toimii joustavasti myös tulevaisuudessa.

Koulujen toimintatavoitteet

Tulevissa kouluissa painotetaan tutkivaa oppimista ja opetuksessa käytetään eri oppiaineille ominaisia monipuolisia työtapoja. Yhdessä tekeminen on keskeinen toimintamuoto. Rakennusta tulevat käyttämään myös muut kaupunkilaiset opetusajkojen ulkopuolella.

Suunnittelun tuli tukea näitä tavoitteita. Koulussa tuli olla julkisia ja yksityisiä alueita. Perinteisten kotiluokkien sijaan rakennuksen haluttiin jakautuvan kotisoluihin ja yhtenä tavoitteena oli käytävätön koulu. Tilojen tuli olla monikäyttöisiä, muuntuvia ja turvallisia sekä tukea vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Lisäksi niistä haluttiin avoimia ja valoisia, ja toisiinsa visuaalisesti liittyviä.

Yleisarvostelu, 1. vaihe

Monitahoinen tehtävä oli vaikea ja vaati osallistujilta monipuolista asiantuntijuutta. Parhaimmissa töissä monialainen osaaaminen oli selvästi nähtävissä, ja kilpailun

yleistaso oli hyvä.

Keskeinen kaupunkikuvallinen haaste oli löytää onnistunut suhde viereisten tonttien korkeisiin rakennuksiin, erityisesti massiiviseen Bunkkeriin. Koulurakennuksen on tarkoitus olla yksi merkittävimmistä julkisista rakennuksista Jätkäsaarella, minkä tuli näkyä.

Ahtaalla tontilla haasteeksi muodostui kerroksien lukumäärä suhteessa pihana säilytettävän tontin osan pinta-alaan ja toiminnallisuuteen. Osassa ehdotuksista kerroksia oli vain kaksi, ja näissä rakennuksen hahmo oli usein jäänyt alisteiseksi bunkkerille ja piha-alue turhan pieneksi. Yleisin ehdotettu kerroslukumäärä oli kolme, millä parhaimmillaan saavutettiin kohtuullisen kokoinen välituntihiha. Asemakaavan sallima neljäkerroksinen ratkaisu taas saattoi aiheuttaa toiminnallisia ongelmia. Parhaisissa matalissa ratkaisuissa rakennus erotettiin ympäristöstään materiaalivalinnoilla. Piharatkaisulla oli merkitystä myös paikan olosuhteiden kannalta.

Julkisivujen jäsentelyltään onnistuneimpina kilpailutöinä pidettiin ehdotuksia, joissa rakennuksen hahmo on suhteellisen yhtenäinen. Erikokoiisiin kappaleisiin hajaantuvaa massaa, monenlaisia materiaaleja ja värien kirjavuutta ei nähty hyvinä keinoina saavuttaa ympäristöstään poikkeavaa julkisen rakennuksen ilmettä ja rakennuspaikan vaatimaa eheyttä suurten naapuritalojen puristuksessa.

Kilpailutyöt tarjoavat monipuolisen katsauksen erilaisiin lähestymistapoihin koskien sisätilojen ryhmittymistä, toiminnallisia mahdollisuuksia ja tilanmuodostusta. Perinteisin ratkaisumalli perustui toimintojen sijoittamiseen sivukäytävien varsille. Tyypillisesti nämä rakennukset kiertyivät sisäpihan ympärille U:n muodossa.

Toinen perustyyppi oli Bunkkerinkujan varteen sijoitettu itä-länsisuuntainen päämassa, minne yhteistilat oli keskitetty. Muut solut liittyivät siihen kampamaisesti poikittaisina siipinä. Ehdotusten joukossa oli myös runsaasti versioita viime vuosina suositusta kukka- tai tähtimallista, jossa solut ympäröivät sydäntiloja omina saka-

roinaan. Parhaimmillaan salista muodostui yhteisöllisyyttä vahvistava keskeistila ja välimatkat solujen ja yhteistilojen välillä jäivät lyhyiksi. Osassa ehdotuksista tilat kiertyivät koko rakennuksen korkuisen keskusaulan ympärille tai rakennus täytti lähes koko tontin ja pihat oli kaiverrettu massan sisään.

Koulusolujen sisäiseen muunneltavuuteen oli kiinnitetty huomiota monissa töissä, joista parhaimmissa solujen perusmuoto lähestyi neliötä ja päivänvaloa oli saatavissa useammasta suunnasta. Kilpailutöissä oli esitetty kiitettävästi vaihtoehtoisia tilajärjestelyjä.

Ensimmäisen vaiheen arvioinnissa painotettiin edellytettujen toiminnallisten ja opetuksellisten tavoitteiden täyttämistä sekä rakennuksen terveellisuuteen, pitkäaikaiskestävyyteen ja energiatehokkuuteen liittyviä ratkaisuja. Lisäksi painotettiin arkkitehtonista kokonaisuutta ja rakennuksen kaupunkikuvallista laatua sekä investointikustannuksia. Ensisijalla oli kuitenkin kokonaisuus.

Yleisarvostelu, 2. vaihe

Toisessa vaiheessa edellytettiin, että suunnitteluryhmään tuli kuulua ainakin rakenne-, rakennustalotekniik- ja talotekniikka-asiantuntijoita. Kaikkien jatkokon valittujen ehdotusten oleelliset piirteet olivat toisessa vaiheessa säilyneet ennallaan. Kaikki ehdotukset olivat kehittyneet pääasiassa myönteiseen suuntaan, mutta niihin oli jäänyt myös ensimmäisessä vaiheessa todettuja puutteita.

Palkintolautakunta painotti toisen vaiheen arvioinnissa aiempien kriteerien lisäksi suunnitteluratkaisun edellytyksiä tehokkaaseen energiankäyttöön ja tilankäytön tehokkuutta. Ensisijaisesti painotettiin kuitenkin kilpailuehdotusten kokonaisuutta sekä koulurakennuksen arkkitehtonisten ja toiminnallisten tavoitteiden täyttymistä.

Kilpailun voitti yksimielisesti ehdotus ”Nemo”, jonka tekijöiden kanssa on käynnistetty kohteen toteutussuunnittelu.

COMPETITION OBJECTIVES AND ASSESSMENT

The City of Helsinki organized an open, two-stage architectural competition for the two Jätkäsaari primary schools. The first phase took place as an ideas competition on 18.2–21.4.2015. 135 proposals were submitted by the deadline, six of which were then chosen for the second stage held on 16.6.–14.9.2015.

The competition area is located in a marine urban setting, where a former goods harbour area is being redeveloped as a new part of the city centre. The plot is part of the Jätkäsaari 1 detailed plan area, where a large amount of housing, workplaces and public as well as private services are scheduled to be built. The marine location poses challenges to the technical operability of the building, as well as its maintenance, energy efficiency and sustainability.

The objective of the competition was to find a well-functioning, comfortable, architecturally high-quality, healthy and safe design solution that will enrich the cityscape and also function in the future.

The schools' functional objectives

In future schools the pedagogical focus will be on progressive inquiry. Diverse working methods will be used in teaching the different school subjects. Doing things together will be the key working method. The building will also be used by other city residents outside of normal teaching hours.

The design of the building was meant to support these objectives. The school was to comprise public and private areas. Instead of the traditional system of "home rooms", the building was to be divided into "home units", while another objective was a corridor-free school. The facilities had to be multi-functional, flexible and safe, while supporting interaction and a sense of community. Additionally, they were to be open and bright visually connected.

General assessment, Stage 1

The task was challenging and required diverse expertise from the competitors. In the best proposals the multidisciplinary skills were clearly evident, and the overall quality of the competition was good.

The central challenge in terms of the cityscape was to find a successful relationship with the high-rise buildings of the adjacent plots, in particular the massive Bunker building. The school building is meant to be one of the most important public buildings in Jätkäsaari, which had to be evident in the proposals.

On the cramped plot the challenge laid in the

relation of the number of floors to the size of the plot area that was to be retained as a school yard as well as its operability. In some of the proposals there were only two floors, and in these the shape of the building was often subordinate to the Bunker building and the yard area was too small. The most commonly proposed number of floors was three, which at its best resulted in a reasonably sized school yard. A four-storey solution (as allowed for in the town plan), on the other hand, could cause functional problems. In the best low-rise solutions the building was differentiated from its surroundings through the choice of materials. The yard solution was also of importance in terms of the local conditions.

The most successful entries in terms of their facade layout were those where the appearance of the building was relatively uniform. A mass that disintegrated into different sized blocks, or a wide range of disparate materials or colours were not seen as good ways of achieving the look of a public building that stands out from its surroundings and the required cohesiveness of the location squeezed in between the large neighbouring buildings.

The entries provided a comprehensive overview of the different approaches to the grouping of the interior spaces, functional possibilities and spatial composition. The most traditional approach was based on the placement of functions along side corridors. Typically, these buildings surround a courtyard in a U-shape.

The second basic type was a main mass, where the common spaces were concentrated, placed along Bunkkerikuja Street and oriented in the east-west direction. Other units were then linked to it as transverse wings in a comb-like fashion. Among the proposals were also a large number of versions of the flower or star model, which have been popular in recent years, where the units surround an inner core space as separate wings. At best, the main hall became a central space that strengthened the community spirit and the distances between the units and common areas were short. In some of the proposals the facilities wind around a full-height central hall or the building filled almost the entire plot and the courtyards were cut into the mass.

The internal flexibility of the school units had been the particular focus in several proposals, in the best of which, the basic shape of the units approximated a square and daylight was available from several directions. Entries commendably showed alternative spatial layouts.

The evaluation of Stage 1 of the competition fo-

cused on the fulfilment of the required functional and pedagogical objectives as well as design solutions relating to health, long-term sustainability and energy efficiency. In addition, emphasis was also given to the overall architectural approach, the quality of the building in regard to the cityscape, as well as investment costs. Priority was placed, however, on the overall design.

General assessment, Stage 2

Stage 2 of the competition required that the design team include experts in at least structural engineering, building physics and building services engineering. The essential features of all the short-listed proposals remained unchanged in Stage 2. All the proposals had largely developed in a positive direction, but deficiencies identified in Stage 1 had been overlooked.

In the evaluation of Stage 2 the jury emphasized, in addition to the previous criteria, how the design solution met the conditions for the efficient use of energy and space. Primarily the focus, however, was on the competition entry as a whole as well as how the architectural and functional objectives of a school building were met.

The jury decided unanimously that the winner of the competition was the entry "Nemo". Production planning with the authors of the proposal has been initiated.

This text is a digest of the competition programme and jury report.

In future schools the pedagogical focus will be on progressive inquiry.

tiedot kilpailusta competition information

Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola – yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu | Open architectural competition in two stages for the Jätkäsaari primary schools

kilpailun järjestäjä | competition organiser
Helsingin kaupunki, Kiinteistöviraston tilakeskus ja Opetusvirasto | City of Helsinki, Real Estate Department and Education Department

kilpailuaika | competition period

1. vaihe | stage 1: 18.2.–21.4.2015
2. vaihe | stage 2: 16.6.–14.9.2015

ehdotuksia | entries

135/6

palkintolautakunta | competition jury

ANNI SINNEMÄKI, apulaiskaupunginjohtaja, palkintolautakunnan pj.

SARI HILDÉN, diplomi-insinööri, kiinteistövirasto, tilakeskus

MATTI KAIJANSINKKO, arkkitehti SAFA, kaupunkisuunnitteluvirasto,

Länsisataman projektiarkkitehti

KAISA NUIKKINEN, arkkitehti SAFA,

filosofian tohtori, opetusvirasto, hallinto- ja kehittämiskeskus

JARMO RAVEALA, arkkitehti SAFA,

kiinteistövirasto, tilakeskus

OUTI SÄNTTI, insinööri, filosofian maisteri, kaupunginkanslia, aluerakentaminen

asiantuntijat | specialist

KATI AALTIO, rehtori; pedagogia

ANNELI NURMI, arkkitehti, tilakeskus;

rakennuttaminen

PIRKKKA HELLMAN, arkkitehti SAFA,

rakennusvalvontavirasto

MATTI KRUUS, tekniikan tohtori,

Indepro Oy; rakennuttaminen

JYRKI JALLI, diplomi-insinööri,

IdeaStructura Oy; rakenteet, rakennusfysiikka

KAISA TARVAINEN, diplomi-insinööri,

Indepro Oy; talotekniikka

HENRIK MÖLLER, johtava konsultti,

Akukon Oy; akustiikka

RISTO KIVILUOMA, tekniikan lisensiaatti, johtaja, WSP Finland Oy; tuulisuus

JANNE SILVENNOINEN, kustannuslaskija, FMC

Laskentapalvelut Oy

TUULA PALONIEMI, kustannuslaskija,

FMC Laskentapalvelut Oy

MIKA LÄHTENMÄKI, diplomi-insinööri,

laskentapäällikkö, NL-Rakennuslaskenta Oy

Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn nimeäminä |

appointed by SAFA

TIMO JESKANEN, arkkitehti SAFA

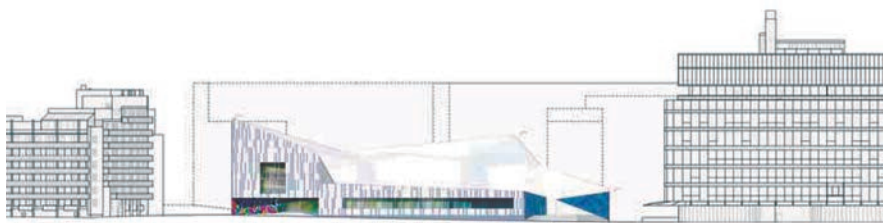
PENTTI KAREOJA, professori, arkkitehti SAFA

palkintolautakunnan sihteeri | secretary

TUIRE KUJALA, arkkitehti SAFA, Indepro Oy

1. palkinto | 1st prize "Nemo", Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy

jaettu 2. palkinto | shared 2nd prize "Busse", Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy

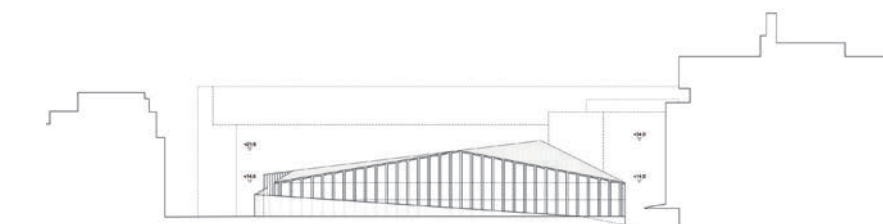
jaettu 2. palkinto | shared 2nd prize "Sakki", Versta Arkkitehdit Oy

lunastus | purchase "Kanvas", Kotilainen Martinsäki Thynell

lunastus | purchase "Kolme kaupunkia", Lundén architecture Oy

lunastus | purchase "Veranta", Arkkitehtitoimisto Lahdelma&Mahlamäki Oy

Jätkäsaaren sijainti meren rannalla ja rakennuksen pitkä käyttöikä asettavat kovia vaatimuksia rakennuksen kestävyydelle ja hoidettavuudelle. Kilpailun voittaneessa työssä keskeiset tavoitteet toteutuivat.

– Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, tilakeskus

SAFAn kilpailupalvelut

Arkkitehtuurikilpailu on oivallinen väline, kun haetaan rakentamisen laatua ja näkökulmia suunnitteluun.

Kilpailun voi järjestää mistä tahansa kohteesta pienistä rakennuksista laajempaan maankäytön suunnitteluun. Järjestäjänä voi toimia niin yksityinen kuin julkinenkin taho.

Suomalainen kilpailujärjestelmä on asiakaslähtöinen – jokaisen kilpailun lähtökohtana on tilaajan määrittelemä tarve ja tehtävä. SAFA toimii kilpailuissa puolueettomana asiantuntijana ja avustaa eri vaiheissa: hankkeeseen sopivan kilpailumuodon valinnassa, kustannusten arvioinnissa ja käytännön järjestelyissä.

Lisätietoja:

www.safa.fi/kilpailut

arkkitehtuurikilpailuja

ARCHITECTURAL COMPETITIONS IN FINLAND
1 • 2016

päätoimittaja | editor-in-chief

JORMA MUKALA

toimitus | editing

PIPSA PENTTINEN

ulkoasu | layout

MARJO VÄNSKÄ-NISSILÄ

käännökset | translations

GEKKO DESIGN /

GARETH GRIFFITHS, KRISTINA KÖLHI

julkaisija | publisher

SUOMEN ARKKITEHTILIITTO –

FINLANDS ARKITEKTFÖRBUND SAFA

FINNISH ASSOCIATION OF ARCHITECTS

yhteystiedot | contact information

SAFA, Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki, Finland

puh. | tel. +358 (0)9 5844 48

www.safa.fi

irtonumero | single copy

5 € (sis. alv / inc. VAT)

painopaikka | printers

FINEPRESS OY

ISSN 0066-7676

ark

ARKKITEHTI 1 / 2016 irtoliite

published with

FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW 1 / 2016